

د هسپریزی سیو

شیعر

فەرەیدون پىنچۇيىنى

- ♦ ناوی کتیب : ده‌سپریزی سیو
- ♦ نویسنی : فه‌ردیدون پینچوینی
- ♦ بابهت : شیعر
- ♦ چاپی یاهکم :
- ♦ تیراز :
- ♦ ژماره‌ی سپاردن :
- ♦ کامپیوتهر و مؤفتاز : سه‌یاران عبدالرحمن
- ♦ چاپخانه‌ی :

راوچیی نهستیران

دليکم

خوي خزاندوقه پشت - با - وه
به ته ما يه له م كولانه وه تيپه رئ
نه م كولانه بنبه ستاه
سدهها جار روزگار ملي پيوهنا ووه
پاشه و پاش
ليي کشاوه ته وه دواوه
له سه رقسه ته رو پاراوه کانی وينجه بانگم لىکرد :
نه دليکم له پشت - با - وه
بکه ريوه

به لکو بتوانم شه ويکيان بهم دارلاستيکه سه گاه
نهستيره يه کي ردش دره شاوهت بو بکورم
بکه ريوه
به لکو بتوانم شه ويکيان
به تاكيك له م خهونه دراونه به سه رېيمه وه ناودستان
دانه يه ک له و جريوه ميلخوش و نزماقهت بو به ردهمه وه خوارى
كه به ناساني مناليممه وه شک ده بردن
بکه ريوه

نه عمره به ناساني له پشت - با - وه به سه رنابري
نه و پي به پي له گاه ل خوره نه زيفي
دانله ره نگپه ريوه کانی په نجه ره دا
به هه مو مندا هه لزنا
يه ک به يه کي ردنگي
نه و ناوه ته رو هه زار ره نگانه
سه ره برده و خوار
له به ينى قه قهه زدي سنگي خه يالمه وه تکده پهرين
له زير پييدا توپخيان هه لدا
دانه به دانه ره روزه لاره مله کانم
له خورپه يه نه و
نه ناو قه دى بالله خانه کانی مردنه وه
ناس بردنيه وه

نەگە پىشىن نەودۇندە هەلکىشىن
كە ھىچ نەبىن نىيۇەو ناچىل
لەتى خوارەوە ئەزاي خەونە كامى رۇشنى بەنەوە

دلىكىم

خۆى خزانىدۇتە پشت خورەي هەنارەوە
لەوەكىلىي دلىكى ترەمەوە پىيم وت : بىرۇ
ھىچ چەند كۈورە بەكۈورپا يىي هەزاران ھىچا هەلزىنى
ھەزارەها ياراد ئىوارە
لەبرىئى ئەم درەختى سەر شۇستانەوە بېيچە
ملىيۇنەھا مەتر شەو
بۇ يىتاقە تىيى خوت بە ئاڭرى جىڭەرە كۈنكۈنە
بىرۇ بەشكىم بىتوانى
سۇراخىكى ئەو ئەستىيرەيدەم بۇ بىكەي
كە شەوانە دەپەپەرانىدەوە بۇ ئەو بەرەوە خوا
دواي خۆى دەخستىم بۇ قوللەيى ھىچ

ئەى دلىكىم لە پشت خورەي هەنارەوە
من لىيېرە سەددە دەلم حەۋەلە يان ئەما تەقىن
سەددەلم لەناو بىستانە چوختى و بەرەللاڭاندا چۈلەكە خوارەنى
سەدى دېم لەراوه ئەستىيرەدا سوان
راوه ئەستىيرەي من وەك راوه چۈلەكە نەبو
شەوى سەدان ئەستىيرەم
بەدارلاستىكىكى سەڭ بەردايدەوە خوارى
ھەزارجار ئەستىيرە دوورىم بە ئاسماňەوە بەرداوهتەوە ناو دەريا
ھەزارجار ئەستىيرە ئىزىكىم بەسەر درەختەوە بەرداوهتەوە ناو ئاڭر
ھەزارجار ئەستىيرە چەتونىم بەگۇيى كچانەوە تەقاندۇتەوە
ئەستىيرەم لەبىندەستى مانگىدا قىراندەوە بەذىي باوكمەوە
لەئۇرى سەلاجەو نويىن و قالىي و قەندەفە كاماندا
سەلاجەو نويىن و قالىي و قەندەفە خۇمان نا
ھىنەكانى تەپ و تۆزى رۆزگارو يەس و غەربىي
كچانم پىشىت كردە
شەكرم پىشىر كردۇتەوە
كە ھەزارجار لەسەر ئاڭر قوللىپى كرييانىيان پىداوه
دەيانجار لەئىيانما

روی روشنایی نهستیردم کردوتنه قهبری خوم

چهندینچار نهستیردم لهناو پهراهی گولدا حهشارداوه

لهزیر که لای چهندین پایزو بههاردا

نهستیرهی بریندارم شاردوتنه وه

دواجار ریم نهبردوتنه وه سهرهیچیان

نه میستا هه والیان نازانم

نه دلیکم له پشت ویقاری هه رکه وه

برو بهشکم بتوانی

سوراخیکی نه و نهستیرهیده بوبکهی که شهوانه

دوای خوی ده خستم بوخواراوی گهرون

دهستی دهگرتم بونه و بهرهوهی خوا

سهرهی پنی دهبردهه ژوردهه هیچ

ژوردهه روناکتین و هیچترین هیچ

زوردهه ترسم جاریکیان به یه لاجاری کوشتبیتمن

برو

دهرگای نیشی هه مو شوتیه کان بتاقینه رهوه

سهرهی برینی هه مو ته نه که خوینه کان والاکه

ناوسک و ریخولهه سیبه رهکان راده

بزانه بوقی

پهلهه سیبه رهی نه مه مو درهخته پاوپوز نهستورانه

له بهه رچاوما و دکو پهلهه خوین دهنوینن

نه دلیکم له پشت ویقاری خواهه تکیه وه

له و دکیلیی دلیکی کوناهباره وه تکات لیده که م :

جاریکیان که له بندستی یه کیک له گاکانی فیلدا راکشابوم

چهند نهستیرهیده کم به کوشتن کوشتن

برو بهشکم بیانناسیته وه کام و کام بون

برو بهشکم بتوانی

له خهونی هاره راوی مازو ده رهانیکم بون چیکهه

پهلهه خوینی نه و نهستیره کوژراوانه

له پیستی خوینم کاته وه

تو برو من لیزه سه دلی دیم هه یه

دلم هه یه به ده باز ده کاته مردن

دلم هه یه به خاوبونه وهی دههاری ماسولکه یه کی چلیسم

ده کاته قولپی کریان

ههمه به ماچن ده کاته قولایی بعهوده بی کج

ههمه ئارهزو بكا

بەيەك هەناسەي درەخت دەگانە پىرارەكەي خوين
بىرۇ بەشىم تۆيانم فيربىي بەعومرىك بگەيتە ئاو
ئاولىك نا كە توپخ به پشتىيە وە نەماوه
بەشىم تۆيانم فيربىي بەكۆتۈرك بگەيتە سىيۇ
سېيۈك نا كە خويىنەكەي سەد توپخى هەلداوه

ئەي دلىكىم لە باخەلى ساردى بادا
وينجهى تەرپۇش زۇر زۇرسەلامت لىدەكە
دللى : بگەرپۇوه ماج ماجى خوايى
ئەگەر بۇ ماج داماوه ماج بەشى هەموكەس هەي
دللى : خوا مولىكى فەرزەندەكانى خويىتى
كەرگەورەيى لە خوا دەھو
كەورەيى ئەو پىشكەش بە فەرزەندەكانى
دللى : بگەرپۇوه
ئەم كەنجىتى يە وا ئاسان
لە باخەلى ساردى بادا ناكۇزەرلى
بەلام من ئەي دلىكىم لە پىشت خورەي هەفارەدە
لە وەكىلىيى دلىكىي پاكەمەوە پىت دلىم : تکايىه بىرۇ
كەورەيىت ويست لە خوت بوئى
كەكەورەيى هەمو دنیا
ھەر وەكە من لە قەبرىيى بچوڭ زىياتىر جىڭە ئاگىرى
بىرۇ ئەم كىلەكە مۆسىقا مەلغۇمە جىپىلە
بەم كەردەلولەدا هەلزۇنى بۇ ئاسمان
لەم ئەورەسە لىيېزەوە بىغەر بە بال
بىرۇ لای خوا پىيى بلنى : كەلەيى بىت
لەناو كوردەكانىيا هەيە لە سەر كۈن دەخەۋى
ھەيە لە سەر كەل دەخەۋى
ھەيە و كىباخۇر ھەيە
كەچى
ھەمو ھەريەك تام و
بۇن و
ويەك دىنييان ھەيە
يەك دل
پىيى بلنى كەوابو
بۇچى ھەقە تى گشتىيانى ھەر بەبارگىر دروست نەكىد

بىرۇ لای حەوا پىيى بلنى : كەلەيى بىت

کچه کافی نرخیان لەسەر پىزۇل بە پىزۇل لەشیان

داناوه و

سەد جەڙن جارى

كوقە كوشتىيىكى لارانيان لەراھى خوا

نانىيىنه مشتى گىياخورى

بىرۇلاي ئادەم پىئى بلىنى : گله بىي بىت

بەشە مولىكە كافى خوا لەكورستان

ھەموى كورە كافى ئەو

لە خويىنى عەقل و عەتقىدا غەرقىيان كرد

ئەي دلىكى بىنۇقىردم لە پشت كېرىيەدى خويىنەمە و

لە وەكىلىيى دلىكى كوساخترەمە و تىكتات زىددەكم بىرۇ

من ليىرە سەد دلەم حەوسەلە يان نەما تەقىن

سەد دلەم لەناو بىستانە چوختى و بەرەللاڭاندا چۈلە كە خواردنى

سەدى دىيم لەراوه ئەستىرەدا سوان

تۆ بىرۇ دەربازىبە من ليىرە سەد دلى دىيم ھەيە

دلەم ھەيە تۆ لە و پەرى - با - بى بەدەرباز بىت دەگاتە و

تۆ بىرۇ من ليىرە دەست دەكەمە و بەراوه ئەستىرەن

بەلکۇ بىتوانم شەۋىيەكىيان چەند جۆكە يەك

لەسەر ئەم تارىكا يىبە هەلبىرم

بەلکۇ ئەم تارىكا يىبە لە تارىكى چۈرە بېركەم

ئاو رۇشكەمە و چاوى

بەشكەم شەۋىك دەمم كۆكا

ماچىكى تەنگەنەفەس باومەمە و ناو

فيشەكادانى دارلاستىكە سەكەكەم و

دانە يەك لەو لە تىكە تۈرىفانەت بۇ بەرەمەمە و خوارى

كە زەمانى نىزمىبۇنە و كەخى خوا

شىن شىن بە ئاسمانى بىنچۈنە و

وەك قولپى منىلى دەيانجىريواند

دانە يەك لەو لە تىكە هەنجىرا فەت بۇ بەرەمەمە و خوارى

كە زەمانى رۇشكەنە و كەخى خويىنى ئاو

كەش كەش لەراست سەرى دلىكەمە و

وەك قولپى نور

بەرۇز دەبۇنە و

ده‌رژانه و خواری
 به سه‌رما
 به‌شکم بتوانم شه‌ویکیان
 پیاسه‌یه کی نه و زده‌مانه بیهت پیکه‌م که تیایدا به‌رد
 پیشنه‌ودی به‌یه‌گجاري له‌سه‌رما‌دا ردقبیته‌وه
 له‌ماوه‌ی پشته‌ه لکردنیکی کورتی روزگاردا بویه ک ددقه
 ته‌واو ودک ناو روشن بووه‌و
 خواوه جوکه له‌ی به‌ست
 له‌درزی دلی

نه‌ی دلیکم له‌پشت دله‌کوتی بارونه‌وه
 دنیابو نه‌که‌ر زیانت هاچه‌ری
 له‌ودکیلیی منه‌وه دسته‌کانی ماچکه و بلنی :
 راچبی نه‌ستیران ددیوت :
 په‌ریوه‌ته کوی چی لیهاتی
 بلنی ددیوت :
 نه‌ونده خه‌ریبی ده‌که‌م
 وه‌گیرم که‌هی
 له‌تاوا به‌کوشتن ده‌یکوژم

٢٠٠٠ سلیمانی

پىّدەشتى پىكەنین

با هات
مشتى قاقاى لى فرازى
بەهارهات بنارى ئاسمان
پېرى بو لەكولى عەنتىكە
لەوساوه ئەو ناواچە يەى
تۆۋى خەندەتى لى شىنبى
پىيى دەلىن: پىّدەشتى پىكەنин

بىزنه وە هيىدى يەكە خىريلەكەم
جەكايەتى سەرەھەلدانى جەزنى قوريان و
ئەو ئاھەنگەى
تىيايدا كائيناتى بەهار
خۇيىان سازىددەن بۇ فيستىشالى رەنڭ :
بىرەدا كورى ئىيىندەرتان پەرييەوه ئەوبەر قىسە
بۇ ئىرە سەمەن كافرۇش ھاتە وە ئەمبەرى بەهار
بەم هيىلە سورىيالىيەدا شەمەندەقەر
نابىناكافى سوار دەكىرد بۇ سەردانى ئەودەن سەحەر
لەم بەرزا يىيانە وە
بەرخى چەم بەرددەبۈنە وە قوللایي ھەناسە

چەچەكانتم دەيىن دايىكە سىيۇيلەكەم
روت بەرددەوو چەچەكانتم دەيىن
منى حافز لەمست نەكەم
حالى ئابىم لەو ئايىه تانەى
لەسەر سىنەت نوسراونە وە
لەمست نەكەم تىڭاکەم بۇچى خوا
ئەوەندە عىلەمى نەدامىن
بىزانم ج خاکى دەبى بەناؤنېشانم

من بۇ ئەم دو چاودەم
دەچمە سەردانى پىزىشىكى دەل
تۆبە و خەياللە وە
پىّدەشتى پىكەنин رەسمىكە

بژنه وه هیّ دایکه خریله کەم
 جەکایه تى سەرەت لەدانى جەزنى قوربان و
 ئە و ئاھەنگەی
 تىايىدا كائيناتى بەھار
 خۆيان ساز دەدەن بۇ فېستىقالى رەنگ :
 لەم پىيەدەشتەدا
 گريان و
 دلەخورپىن و
 ھەمو توئە جىاجىاكانى ترى پىكەنин
 لە خاك رەحسىن
 لە و بەزمەدا
 يەكەمین پىلغەمبەرى خوا ، بى ئومىيد
 بەدىرىكەنلى كىتىبەكە يىدا
 نىردرايە و بۇ تەكبيرىكى نوى
 لە و چركەسانە و
 مىلى سەعات
 كەوتە ژمارەكىدىنی ھەناسەدانى گۈن و كىيا
 چەچەكانتىم دەيىن دايىكە سېنەبلەكەم
 نەرم نەرم روئىشە سەر خاك و
 چەچەكانتىم دەيىن
 كورى نىياندەرتالىن ھەرسەرى نايىه سەر دەستت
 لە حزدىيى دەچىتە مىۋانىيى مردن و دېتە و
 تابزانى لە تۆبۇھ يان لەدا يىكى
 تابزانى كورى باوكىيە تى يا هي سەڭ

سەركە و بەم كۈلانە تەسکەي دلما
 كە ئەمبەرى خەمە و ئە و بەرى خەم
 خوا خۆي دەزانى
 بەم رېچكە يەدا بۇ كەيشتە كەورەيى

ھەلۆزى بەم شە و خە تەرەي بالامما
 كە ئەمبەرى مىنە و ئە و بەرى مىن
 عالەم دەزانى بەم تەلەزىكە يەدا
 و دەوشە كەيشتە پىيەدەشتى پىكەنин

چەچەکانتم دەبىن دايىكە سىپولەكەم
چاودكانت لىكىنى و چەچەکانتم دەبىن
ئەۋەندەدى چاوت كرددوه
دەبىيلى
ئەم دەقەرە ئىشتۇتە رەنگ
دەبىيلى
خوا لە پشتىئىنە سەۋزەكەى
مۇقەرەكى رازىكى بۆ دادرېيىن
پىيەوه
بەكەردەلۇلى رەنگەكاندا تىپەر دەبىن و
دەگەينەوه باودشى خۆى
پىيەوه
بەرسى قسە جوانەكانا دىيىنه وەو
كە ئىشتۇينەوه باودشى خۆى

سلیمانى ۱۰۰۰

گه رد هلوی ره نگ

روبار کچه قهره جیکی ورد هواله فروش بو
له پونا کاییه کانی نهودیوی جوگرافیاوه
به جریوه جریوه هاته نیره
له پیری هه رمه خلوقاتی
دانه یه کی پیبو بو فروش
پیریز نی فروشت به سه کیکی زورزان
به پارهی نه و گسکیکی کوتاهی کری
پیره پیاوی فروشت به زو پایه کی دار
به پارهی نهم ته مه لی لشهوی زستان و
کیلی له منا لانی مه نخولی کری
پیدن و پیده پیاو هه رنه و دندیان ددهینا
چونکه ته نهای دیکتا توریکیان پیمامبو
خستیانه وه کردیان به بیش خه لکه وه

کچه قهره
شه کری فروشت به هه رزان
هه رزان قری و میوزو سیبه ری لی دروست کرد
کورانی فروشت
به توله پی گوند شاخاویه کان
توله پی پاش نه وه
ولاغاره کانی نه دخست به سه رکه مین دا

روبار کچه قهره جیکی ده لان بو
جله کانی نیره وه خویی پنکوریمه وه به دلم
نهونهی نه برد له تاو دلم
ته ماشام رددوی روبار که وت
کچه قهره
دهیزانی ته ماشا چهند به سوده
دهیزانی له خور پهی ته ماشا
چون به رده بمه وه ناو گه رد هلوی ره نگ و
به خه یالی ته ماشا
چون رسمی جریوه ده کیشم

روبار پهنجه رهی ژوره کهی هه لته کاند
 نه یده زانی روزانه پهنجه ره چون روئی ده کرده مه ووه
 چهند ناسمان سورو رو ناوه دانیی راده کیشا ژوری
 نه یده زانی شهوانه پهنجه ره چون سه ری ده دوزیم و
 چهند سه ربورده خوشی بو دکیرا مه ووه
 هه نوکه له بدری گول
 نیو پیک ناوی رهوان شکد بهم
 به لیوبزواندنی دیکتا تور
 له رز ده یگری و لاره دیسته ووه
 نه میستا ترساوم دیکتا تور
 بکاته ووه سه ره هه ریمه بو ره
 بویه دوای روبار که و توم
 که چی ده لین : روبار چوته مالی با
 ترساوم مالی گوران
 بکنه ووه به مختاره به ری کیمیا
 بویه دوای روبار که و توم
 که چی ده لین : روبار چوته مالی خوا
 نه میستا که که ناکر چوته کیانم
 به دوای روباردا ویلم
 که چی ده لین : روبار چوته مالی دو پش
 که له نیوانی کریان و پیکه نیندا دوش دامام
 له نیوانی شه و روژدا خلیسکاوم
 له نیوانی خوم و خوادا دودن که و توم
 به دوای روباردا ویلم
 چونکه دایکم فیری کردوم
 له نیوانی من و هه ر دالغه یه کدا
 له نیوانی من و هه ر یادکاری کدا
 له نیوانی من و هه ر ژنیکی نامه حرمه
 له نیوانی من و هه ر ریشسپیه کی بقته گبیردا
 روبار به هه مو جریوه و چوله که کانی سه ریه ووه
 به گشت چاو و راویکیه وه له به یند ابی
 که چی واجاری ده لین : روبار چوته خوشوشتنی

روبار چه قه ره جیکی ورده واله فروش بو
 له رونا کاییه کانی نه و دیوی جوگرافیا ووه
 به جریوه جریوه هاته ئیره

چونکه هیشتا زمانی پاک نه بوبووه
 له جیاتی بلی : پرته قال
 هاوایی دکرد : ترپه قال
 له پیری هه رمه خلوقاتی دافه یه کی پچبو بو فروش
 کتیبی کوریمه وه به گویگرتن
 رسما گوپریمه وه به زدوقی ساغ
 زدنگیانه به پوله که و
 شانه به عانه و
 قال به به ختیکی باش

روبار کچه قه ره جیکی نوین باز بو
 شه پری فروشت به چاوی ردهش
 هه تا چاوی ردهش بوییری
 له باخچه سه وزه کاندا هه لچی له عده شق
 هیمنیی به دسته قاتیکی پیرانه
 له چنگی باوکم دره هینا
 دایکمی لیسه ندم به چاره که یه ک دیواس و
 به رچنه یه ک تری
 هه نوکه له به ری ناو
 شاریکی دو نهوم شکده بهم
 به چاوی بزرگ دنه ودی له ته پیاوی
 داده وه شنی له به ری همدا
 نه میستا ترساوم په نیکمان پی بهن تیایدا
 بوییه دوای روبار که و توم
 که چی ده لین : روبار له شه پیکراوه
 ترساوم خوشکه که م ماره کهن له مام ورج
 بوییه دوای روبار که و توم
 که چی ده لین : روبار چوه پا پوج بکری بو به هاری
 ترساوم له به رچاوی نه و کچه عه یاردم رده کهن
 بو کوشتنم
 به پاشماوهی په رداخه که دده می من
 لیوهد کافی ده کوژانه دوه
 بوییه دوای روبار که و توم
 که چی ده لین : روبار به پوزی نه و دا هه لزناوه
 نه میستا که که ناکر به ربوته مالم
 به دوای روباردا ویلم

کەچى دەلّىن : روبار و لاي
شايىھەكەي خەج و سىامەندى
خەرىكى خەتكە تىنە

روبار كچە قەرەجىكى ورددواڭ فرۇش بولە
لەپۇناكا يىيەكانى ئەودىيى جوگرا فىياوه
بەجرييە جرييەتە ئىيرە
ھەركە لەزىز چاۋىيە و بەدىي كردم
سەرى راتەكاندۇ
قىزى فېرىدا يە پاش خوى
تا ئەوسا پىياويكى لەمن دەمشەترى نەدىبۇ
بەئاشكرا پىيم و تى :
قسەم لەكەل باوكم نىيە و
باجىمم خوش ناوى
ئەنەكەم پىنج شەش سال لەمن كەورەتربو و
بەزۇرپۇيان هىنام

وقى : دەستىم دەيىه
دەستىم دايىه
ئاكىرىكى چرى لەسەر لەپى راستىم كرددو و
وقى : ئەودەستەكەي ترتم دەيىه
ئەودەستەكەي ترتم دايىه
لەسەر لەپى چەپم زەماوەندىكى كەرمى
بۇھەرچى درەختى ئەو ناوبۇ سازدا
دوايى لەپى راستىنى
بەدەرزى ھەنجن ھەنجن كرد
كەچى بەقسەمى خوش لەپى چەپى كردمە خەو
پاشان لەپى راستى پەكىرمە
لەھەناسەبرىكى و تەزو
كەچى لەپى چەپى پەكىرمە لەھەراو غەلبەغەلب
وقى : ئىستا چاۋەكانت بىوقىنە
بەدەستى خۆى پەنجه كانى ھەلىپىكام و
چاوم نوقاند
كەچاوم كرددو و
كەچە قەرەج مالەكەمانى بېرى بولۇ
بۇيى دەرچۈبو
مايىھ پوج دەستەكانم ھەلىپىچىرىن

روبار كچە قەرەجىكى گىتارىزەن بو
لە رۇناكا يىيە كانى ئە ودىيى جوڭرا فىياوه
بە خۇبىادان هاتە ئېرىھ
پىباوانى زۆر شارى فيرگىرد چۈنچۈنى
ناوكى ژئافى دراوسى بىگرنەوه
زەنە كانى فيرگىرد چۈن زات بىكەن
بە رۇقىي يېنە خەونى من
لە زۇرمال لىكى لا ولا وە كانى كويىبانى
كىرى دا لە بنى ئاسمان
كچافى راھىنَا چۈن لە سەر بەرە و قالىچە
خەمە كانى قەيرە بىيان بىنسەنەوه
بە 'با' يوت كە رىي كەوتە ناو لە ووحە يەك
چى بىكا تا لە بزاوتىن نەكەۋى
بەدرەختى يوت : كە بارى كران بو
چۈن خۆي لار بىكانەوه و لە سىبەردا بەر بخا
تا كە لىكى رىبۈوارى بىگرى
بە چاوشاركى رىي كەوتە مالى مېرولە
ئىزىنى لېخواست بىكا بە پالەوانى نوكتە

كچە قەرەج سەرى كرد بەھەر دىيىە كدا
لە پىوه دەستنۇيىزى مەلاي مىزگە ولى شەكەند
مندال بوم رىي كەوتە زىلە ئىيمە
ھەر كە سىكى لە خەودا گرت چەتالى كرد
چى پاندى بە گوئى كىن و كىيىدا
رۇزى دوا يى دەرپىي پەدا بە شانىيا
بە كە يېنى خۆي كەوتە ناتۇرە لېننان
ناوى كە يىبانوى مالى كرد بە فامىلى كەرەكى
پاشتە كورە كانىيانى
خستە سەركە لىكە لە شەرەسەڭ و
كچە كانىيانى فيرى كولە كەتن كرد
درەنگانى شەۋى شوانى دېيى
برە سەركانىيە كە خوار ئاوا يى
لەۋى بە دەما خستىيە ئە و ئاڭرەوه
كە شوان خۆي كردى بويەوه

ئىدى لە وە بە دەوا
 نە خۆشىي پەركەمى خستە دى
 رۆزىكىش منى گرت
 هەر بۇ پاشقۇل پىيى فەرىدا يە بە رېيم
 بەلام من بەو مندالىيە چى چاڭە يە كەم پى كرا
 دام بە دەمەيە وە بىردى
 ئەويش وە ختنى روپىشت كىتارەكەي زىجىماو
 لە ناوەمە موئاوى دا كەۋە دەست من

لە كۈييە روبارى جوانكىلە
 لە كۈييە خەونى بىيۇھىم
 سەرىك بىداو
 بۇ كالتە فيتنە يەكى تىرىپىتە وە
 تىيايدا بۇ يەكە مىن جار خەلگى لاي مالى ئىمە وە
 بکەونە ئە و تەردەقە كە عايدى پىكەنین
 لە كۈييە روبارى جوانكىلە
 لە كۈييە خەونى بىيۇھىم
 سەرىك بىداو بۇ دوا جار
 بە ختنى ھە موئە و كچە رىواسىانە شاردەكەم
 كە لە تەنیايدا زمانىيان فس بوه
 بخۇپىتە وە
 پىيىان بلى:

با گەرددلۇل و زىريان
 دەست لە يەخەي يەكدى بەرددەن
 با رۆزگار و زەخمى بىرە وەرى
 جۆگە يەك لە بە يىنا لىىدەن
 با شەمشان و لىيۇھ سوتاوهكانى شە با
 لە پرسەي شەھىيد بىنە وە
 با خوين و قرمىسک مال لە يەكدى جوئىكەنە وە
 هەر ھەمودەكە يان شو دەكەن:
 ئەويان بە بارانى عەسران و
 ئەوي دى بە كۆتۈرىكى موسافىرو
 خوشكە تەنەمەكەي روبارى قەرەجىش بە من

ئەمېستاكە
 كە وەك شەھى قاچاغچىيان پېبوم لە كۈي

بەهداوی روباردا ویلم

گیتارەکەی و باوکم و

ھەرشتیکی تری بوی دەيدەمن

يا دلە سادەکەی جارانم يا دا يكەم پىخباتەوه

کەچى وا جارى دەلىن : روبار چۈتە خۇشۇشتىنى

كە ودك تولەئى دەست مندالىيکى لاسار

بەهداوی روبارى قەرەجدا دەقروسو كىيەم

دەترىسە ئامانە تىيەكەی لام بىزىبى و

نەگەم پىيى بىپېرمەوه

كەچى وا جارى دەلىن :

روبار

ئەمشە و

نايە تەوه

ئىيودى يەكەمى مانگى ۱۰۰۰

تاقه که س

که سی که شتیکی له رازانه وه باخچه نه دزافی
له زدوبیه کدا که هه رگیز بو باخچه نه دشیا
هه ر به هه مان نه و مه قه سته ش
که توکی سنگی خوی و
توکی زبری به ینی مه مکی ژنه کانی و
سه رو پرچی ژن و پیاوه کولکنه کانی که ره کی
یلداتاشی پ
ژماره یه ک له پهنج هکانی خویی
بریمه وه و
له گوشیه کدا قه له می کردن
به خه یالیکه وه

که تنهها له سه ری قومار چیمه کی ودک خویدا
ره نگی هه بو
منه الیکی له وی
له و پارچه زدوبیه دا
که پهنجه کانی خوی تیدا قه له م کردن

ج یهیشت

ئیدی له پاش له دایکبون و کهوره بونی منه و
پیلویسته لای عاله م مه علومبی :
باشیکی زوری نه و دره ختنانه دی
ژیانی مه ردومیان پیوه به نده
له نه سه بی قامکه کانی باوکی منن

من که شتیکم له پاراستنی باخچه
نه دزافی
له زدوبیه کدا که هه رگیز به که لکی خوتیا کوشتن
یان خوتیابه کوشتدان نه دهات
هه ر به هه مان نه و چه قویه دی
که قهت نه مده توانی پایسکلیکی پو ره سمه که
قا له مسه ری خه یالیکی کورتنه و
بو نه و به ری جاده دیه کی کورتتر
به فیعلی سوار کولیم بکا
که وتمه هه لکوئینی ناوه وه خوم و

هه لکولینی قه‌دی نه و دره‌ختانه‌ی
 پیویست بو به یانیانیک
 له خویان بینه ده‌ری و زمان بگرن
 ئیستا له پاش گه‌وره‌بون و له‌دا یکبونی منه‌وه
 پیویسته لای عالله‌م مه‌علومبی :
 به‌شیکی زوری نه و په‌ره سپیانه‌ی
 زمانیان به‌کفر پژاوه
 به‌شیکی زوری نه و دره‌ختانه‌ی
 نازاری مه‌ردومیان له‌قهد هه لکولراوه
 له‌نه‌سه‌بی قامکه‌کانی باوکی منن

که‌سی که شتی له‌بازانه‌ودی خه‌یاں نازانی
 له‌زه‌وبیه‌کدا که له‌و په‌ری عاقلیدا
 ده‌بریسکیتنه‌وه
 به‌نامیریکی جیاوازتر له‌و مه‌قه‌سته‌ی
 که باوکم
 توکی سنگی خوی و
 توکی زبری به‌ینی مه‌مکی ژنه‌کانی و
 سه‌رو پرچی ذن و پیاوه کولکنه‌کانی عه‌شره‌تی
 په‌نده‌تاشی
 پیشکه‌وتور له‌و مه‌قه‌سته‌ی
 که باوکم
 زماره‌یه‌ک له‌په‌نجه‌کانی خویی پی بپیه‌ده‌دو
 له‌کوشیه‌کی نه‌م دنیا په‌له‌جیاوازیه‌دا
 قه‌له‌می کردن
 که‌سی که شتی له‌بازانه‌ودی خه‌یاں نازانی
 به‌نیازیکه‌وه که ته‌نها له‌سه‌ری خویدا
 ره‌نگی هه‌یه

ده دده‌ویته بپینه‌وه قامکه نه‌حه‌ساوه‌کانی من
 پیویسته له پاش له‌دا یکبون و گه‌وره‌بونی نه‌وه‌وه
 لای عالله‌م مه‌علومبی :
 که نه‌و گه‌رچی باوکیشم حاشای لیکا
 به‌لام من هه‌رجونبی به‌فه‌رزه‌ندی خویی ده‌زانم

نازانم بو باوکم وای کرد
 نازانم بو من وادده‌م

نازانم نه و هي سبهي دى بو واده كا

جاریکيان

پشتیه کهی زیر سه رهم جولاند
 نیرو میی کشت دنیا له که ل دستی مندا
 به ده خه و دوه پشتیه کانیان جولاند
 هه لسام شمشالیکم نا به لاییومه وه
 وه ک جگه رهیمه کی بندوکه ل که و تمه کیشانی
 هه رهه مو وايان کرد
 چومه وه ناو جیکا چونه وه ناو جیکا
 هه لسامه وه هه لسانه وه
 پیکه نیم پیکه نین
 خوم دا که ند
 هه رهه مو نیرو من خویان روت کرده وه
 که عاله مم به رو تی دی
 وه ک نه وهی ده نکه حه بیکی فه واریم و
 له په رداخه ئاویکی گچکه دا گیریان دابم
 هه لچوم و به سه ر خومدا رژام
 بیانگا ده ستم کیشایه به یعنی رانه کانم
 په لاماری نه و کوته گوشته ته درم دا
 که هه راسانی کردبوم
 کوت کوتم کرد و فریم دا نه و ناوه
 نیرو میی کشت دنیا وايان کرد
 هه مو پیکه وه
 به ده خه و ئازار و له زه ته وه
 له سارادا که و تین
 پاش نه وهی من ورده ورده له مردن که رامه وه
 ورده ورده نه وانیش
 جموجولیان تکه وت و هه لسانه وه
 هاواکات و دکو من
 که و تنه کوکردن وهی نه و کوته گوشته که و توانه دی
 که تا نه وسا له به رخوردا هه لدد قرچان
 تنهها یه ک که س تاقه که س ناوي بو
 به ش خویی هه ربه و جو وهی که بپیبوی
 له سارادا به جیهیشت و نه یویسته وه
 ' تاقه که س ' پیی وا بو

خەتاي نە و كوتە كۆشته بە نە يەيىشتۇر
 تا نەوسا لەلايەن خواوه بە پىغەمبەر قەبۇل بىرى و
 نەو نبۇوه تە جەللىڭ
 كە گوايىه راسپىئىر درابو شانى پىياكا
 مەخابن 'تا قەكەس' بەرگەي نە و ئازارەي نەگرت
 چىرۇكەكە ماويىھەنى
 بەھەر حال تا ئىرەش
 هەر خەلک بەدۋاى منهوه بو

پاش نە و كۆمۈدىيا خەمنامىزە
 روانىيمە خۆم بىنیم
 نە مەجارەيان من كە توومەتە دواى خەلک
 كۆيىم لە تەقەى پەنجەي كەسى دەبو
 لەناو لا پەركانى رۇمانىكەوە دەنگى دەھات
 خىرا پەنجەكانى دەستم بىپرسى خۆم
 لىيڭ دەئالان و دەتەقىن
 منالى لەرسىمىكدا باويىشكى دەدا
 هەر لە خۆوە منىش زارم لىيڭ دەترازا
 بالدار كەلگەلەي سەفر بىان دەكەوتە سەر
 منىش ماخۇلان دەيگىرتەم
 كېيىكى جوانە دەبىنى بەدەخو دەبو
 بەدەست خۆم نەبو بەدەخو دەبۈم
 نەمېستا پاش نە و نەزمونەش
 ھېشتاكە پىيم وايىه بەدەخوبون تامىيىكى تىيايىھ

بەلام
 پاش هەرھە مو كۆمۈدىيا و مەركەسا تەكان
 بۇم دەركەوت نەيىنييە كە لەكەوندا يە
 بۇئەودى نەمە وام لېڭكە سوجىدە بۇ كەون بەرم

كە شاخى
 كۆرانكارىيەك لەناو سكىيدا دى بەرپۇوه
 لەسەرى مندا
 جموجۇن و كۆرانكارىيەكى جىپلۇجى دىتە پىش
 كە دەشىيىنى من لە چىركەيەكدا سەرم دەخورى
 بەلگە يە بۇ نەودى

پهله ههوری ' به نموفه '
خهستبونه وه يان حاله تیکی پیچه وانه هی نه وه
تیبا روداوه

چاک ناگاداري نه وه نیم باوکم چلوں تکده فکری
نازانم بوجی خویشم وا بیر دهکه مهود
ناشرزانم نه وه سبهی دی چونچوی بير دهکاته وه
به لام پیویسته لای عالمه مهعلومبی
بهشیکی زوری نه و دره ختناهی
ژیانی مهرومیان پیوه بهنده
له نه سه بی قامکه کانی باوکی منن
بهشیکی زوری نه و پهپه سپیانه هی
زمانیان به كفر پژاوه
بهشیکی زوری نه و دره ختناهی
مازاری مهرومیان له قهد هه لکولراوه
له نه سه بی قامکه کانی باوکی منن
نه ودش که سبه ینی دیت و
به خه یالیکه وه
که ته نه له سه ری خویدا ره نگی هه یه
دهکه ویته برینه وهی قامکه هیلاکه کانی من
که رچیش باوکم حاشای ریکا
به لام من هه رچونبی به فه رزه ندی خومی ده زانم

نه میستا له دالغهی مندا
نه سپیکی عاره بانه دار په یدا ده بی نازانم بو
ره نگه نیستا که سی يان دره ختنی يان چیا یه ک
شتی له چه شنی نه م دالغه یه من
له ناویا جولا بن
یان بجولی و
په یوهندی نیوان من و سروشت بکاته ناستی
یه کتری سرکردن
نه میستا له دالغهی مندا نه سپیکی عاره بانه دار په یدا ده بی
باوکم و هه مو غایه له و شت و مهکه کانی سه رم
له گه ل خوی بار دهکاو دهروا و
ئیدی که سی
که شتی له پازانه وه و

پاراستنی با خچه نازانی
له زدوبیه کدا که هرگیز زیانی تیا نییه و
به که لکی خوتیا کوشتن
یان خوتیابه کوشدان نایهت
به ته نیا
سهر
ده فیته وه

سهره تای ئابى

.....

سەرھاژوشتىن

پايسکله‌كه م دازوم
نه و شه قامه سوریالیه ده گرمه به ر
كه نه مسه ری له ناهوهدندي دالغمه وه دهست پقد هکاو
نه و سه دريشي له غه يبدا يه
بلوزي ددكه مه به رم
رسمي و رچيکي كالته جاري
پراوپر به پيشه و هب
كه و دکو كچيکي موراهيق و جوانكيله
روهه ناسمان دهم و لچي هه لئتورچاندوه
پيکه وه
خوم و نه و ناره زوه بعکوبيانه
له دلما جن به خو ناگرن
خوم و هه مو نه و جريوه شه را بيانه
به سه رمه وه هه لنيشتون
خوم و بالاي کورتى نه و تنه نگه كالتينانه
جار نا جاري تهقه و
جار جاريکيش هه لوکينم پقد هکردن
خوم و رسمايکي روئي نه و چناره تينوهد
پاش ته سقييف بون
ستيان و شورته سورده که بدری خوي
کرد به به يداخي شورش
خوم و پايسکله‌كه م
كه لمه عدد نيكى شلکي
وهک لاراني شه يتابه به ره حمه کانی خه و نه
سازم داوه
خوم و لوتويپوتى سه رئيشه کانه
خوم و فركه و نالهه هه رچوار پهلي تينونه
په روانه کانهان له سه دلاوه باده دهين و
تنيجه ته قينين
ناور له و په نجه ره دارين و قه ديميانه ناده ينه وه
كه له سه دايه تيپه ببونغان ها په دهکه ن
ناور له و سه گه حيزه لانه ناده ينه وه
پاش ئيمه به قه پ به ره دبنه دهستي خويان

کوں بە و رۆزگاره وە هە ئىناڭرىن
كە تولە مارە كانى ھاۋىيەمان
لە كايە قەرە بالغە كاندا لە سەريان نە دەكردىن

پايسكلە كەم داژۇم
بىخە بەر لە وەدى
ج لە زەتىكى روت و قوت
بە بەرچاوى عالە مە وە
لىيۇي پىاڭلە كەم پىدەكرۇزى
ج بارانىكى شىرى
بە تەنیا لە سەر من دەبارى
دەرۇم و
كۈنى نادەمە ئازى
ولۇتە خۇفرۇش و لە شفرۇشە كەم
كە ھە مېشە
وەكۆ دەرپىي كچە تورتە كانى ھۆلىيەد
دا خزا وە تە بەرپىي
دەچرىيەكىنەم و
ناكە وە رود دەپايسىي
ھىچ مە جىلىسېكى شەريف
مۇنەھەرەيف لە تە كېپىرى
ھەمۇو رىشىپىيە خە لە فاوهە كانى
بوارى مۇسىقاو خىتابە وجەنگ و سېكىس
بە كۇنى ھەمۇ شەمالىيەكدا دېيم و دەچم
بە ئاپاستەي
ھەمۇ ئە و نوقته ئىخىلىبۇنانەدا
با دەدەمە وە
كە بىخە بەر دەم بەنە وە ناو درزى
ئە و ئىش و ئازارا فەدى
كچانى ھاۋىيەم باخەلى خۇيانىيانلى پېپە كردوه
بە ئارەزوی دەلم
كە و دکو پە رەدا خى لە شەربە تى ھە فار
كەف و كولى نىشتۇتە سەر
ذار دەگەمە وە
بۇ ئە و دلۇپە ئارەقە شىرىنەنە
پاش ھە لىسانە وە لە كىيانە لای وەختى يەكتى لىسانە وە

بەوردەموی لەشى
بۇتلە شەرائىكى مېيىنەي ساردۇبودا
دەخزىئىنە خوار

پايىكلەكەم داژوم
دەكەوەمە دواى ئەو دەزولە رەنگانەى
لەگۈيىنى دراوى
سەر شانى جەمالىكە وە هەلّەرچىن
بەرەو كۆشكى وا لەۋى
لەبەر نورى تەۋىلە كەشەكەي دايىم و
خوايىھ مېھرەبانەكە يىدا دەچرىسىكىتە وە

دەچمە شەرى ناوجە هەورازەكانى مەمك
شەرى ئەو سەنگەرەي
كچان لە پشتىيە وە خۇيان مەلاس دەدەن بۇ كەمە
من دەترسم لىېرە
لەشەپىكى سەختا بىيىكىرىم
ھەتاھە تايىھ رى ئەبەمە وە سەرخۇم
ھەتا دەنيا يە
رى ئەبەمە وە سەر جەشارگەي
سېنىيە چۈكلىيەتكەي جەڭنافى منالى
دەترسم تا خودا كەورەيى دەكا
شىپۇدى عەرشىيم پۇنەھىنرىيەتە بەر زەين

پايىكلەكەم داژوم
بۇخەبەر لەۋى نىيۇدى بىر دەرىيە كانىم
لە دەتوپىيى كامە ژىيركراسى مارلىن مۇنرۇدا جىيما وە
من دەترسم
لەھە لۇدانە وە سەرى ئەو باوهلاڭنە
كە لەھەرىيەكە ياندا پارچە يەكى كەنەكەمەم ھەلگرتۇھ
ئەو باوهلاڭنە
تازە ئىيت مار بەجى ورىييان فىر بود
دەترسم لە جو لاڭنە ئەو سەعاتانە
ھەرىيەكە يان لە سەرى كارەسا تىكەمە وە خەوتۇن
ئەو سەعاتانە ئامەمى بە مېنچىنراون
دەترسم لە تە ماشاڭدى ئەو وېنەنە

که زوریه یانه به پیوود به مردویی گرتوه

پایسکله که م داژوم
دده ومه دواى
نه و ریزه میرولانه
باریان حیکمه ته و دچنه وه باردگای غه یب
دده ومه دواى
نه و روباره پرته قالیه
زده میله کافی سه ری پریانبو له توب و ردکته
بو منازلنى سه رشوتنه

پایسکله که م داژوم سه ری خوم ددشکینه
پایسکله که م ددشکینه سه ری خوم داژوم
مونحد ریف له ته گبیری
شه مو ریشسپیه خه لنه فاودکافی
بواری موسیقاو خیتابه و جه نگ و سیکش

۱۰۰۰۰۰۰۰

ده سریزی سیو

ئەی تو
ئەی بارانقىزىن تو
ئاسانە چواردۇرت به ماج بىتەنم
تا دەستىم لەمەچەكى ورىيابىت كىيدەبى و
تۇرت دەددەمە
پشت دەركاى مەتەلېكە وە
مەتەللى كاتى خۆى
كە لەپەھمى تەوتەمېيکى مېھرەباندا
چاۋەپى زايىنمان دەكىد
تەنپىا جارى هەلمانپىنناو
ئىدى نەھاتە وە بىرمان

ئەی تو
ئەی ئاسماقىزىن تو
پشت دەركاى مەتەل خۇشتە تا پشت دەركاى ئىرە
پشت دەركاى مەتەل كىياتىرە تا پشت دەركاى ئىرە
پشت دەركاى مەتەل ھەورتەرە تا پشت دەركاى ئىرە
ئەۋىندەر يەجگار وەك ئىرە ناخوش نىيە بۇ مردن
ئەۋىندەر يەجگار وەك ئىرە ترسناك نىيە بۇ ژيان

ئەی تو
ئەي چۈلەكە ترىين تو
دەبى من ھەرچۈنى بود ' تا لە دەستىما نەخىكاون '
تۆو مەعنە بەخشىنەكەن دېكەم لېرە دەرباز بىكەم
ئىرە بۇ تەقاندەنە وەيدە
' دەنلىبابە ئەو بۇچۇنى
كشت دىنامىتە فە يە سوفەكانە '

من پىشىنە وەي سوفى دوشىد تەواو بىكەم
' ھەركە سەرى دايكمىيان تەقاندە وە '
كە وتمە سەركە لىكە لەي تەقاندە وەي ئىرە
پىشىنە وەي بىچەم
زىر فەرمانى هىيج بەردىكى دەرەجەدار
چومە زىر فەرمانى دايكم

دايكم وختى

پريشكى به زن و بالاي چوبو به ناسماندا و

له هه زاران لاه خواى زه خمار كردو

چهندين وشهى دگمه فيشى له ددهمدا ته قيبونه و

كه پاشتر بويان و هرگيرامه سهر كوردي نوسين و خويشنده و

تىگه يشم و تبوى :

خودا يه ئيره بتنه قىئنه رده و

ئه مىستا من ده بى له و كيلى خواوه

ههول بددم ئيره بتنه قىئنمه و

ئهى تو

ئهى گياترين تو

ئازهلىكى كىيوي

بو ئه ودى له مه رزه گوئقۇلاغە كانى ئيره و

ئاودىيى لە حزدىك بېنى له ئىستا ئه مىنتر

لە حزدىك كە تىايىدا بىتوانى بو دوا جار

خۆى لە چاوى دەرتۈقىيى

تا پىرو ساچمه زەنە زۇلە كافى

ئەم بەردەلان و هەردا نە غە يېپ بکا و

خۆساز بىدا بو نغۇركىدى ئيره

خۆساز بىدا بو نغۇركىدى ئىستە

پىيوىستە تىرۇپىر لە تۆدا بىرى

تىرۇپىر لە تۆدا بىخنکى

لە تۆدا تەقە تەق بكا

را وەستى

ئهى تو

پەرداخى بە قەبارە بچۈلە خۇتكە و

نازانم ئه و هەمو بىستانە مەستىيەت

ترنجاندېبىه كەي تە و

وا ئاوهە لە ورۇزە و

رژا وىتە بە يېنى درزە وشكە كافى عەقىددە و

تۆ بەردەوامى لە تەركىدىم و

منىش وەك جاران عەقىددەم نايەش

ھىننە ئىگە رانى دەرباز كردى تۆو

مەعنای خشنده کانی دیکەم بوم
 لەناو باروتخانەی
 دەست و پەنجە تەوقىتىكراوە كانەدا
 سېبەشى خۆمەنلىجىما
 نەمپەرزا ئاوارى
 لەو پىئىج و دو فرسە تەمەنەدەنەي
 مردن بىدەمەوە
 كە چەندەھا خىابان لە دواي خۆمەوە جىمەھىشتىبۇن
 نەمساوازا قومى ئاوا
 بۇ يەكى لەو هەموكفرە بىخاوس و مانداۋانە جىپىلەم
 كە چەندەھا كۆچە لىييان دوركە و تبومەوە
 فرييا نەكە وتم
 پەلى يەكى لەو هەمو باخانە ھەلگىشىمەوە
 كە بىيار بو
 لە پىئاواى سەوزىي گەل و نىشتماندا
 بىيانبەمە سەركانى و
 بە دەستمەوە لەم خوارانەوە ھەلدىران
 كۈيم كەر كەد
 لە خوشكۈپى و سادەيى
 چەندەھا قوتوه توتىنى تەنباو بىرتىز
 لەوانەي كە ئەكەر جارى سلاۋىكەم لىيىكەدەن
 خوا عەفۇي دەكرىم
 لە گوناھى خىنگانىنى
 ھەزاران جارەت تو

ھەر وتم : بەلگو پەخرا بىگەم
 شەۋى بەروتى لەشۇلارى خۆم
 پېشانى كۆۋانەوە ئاۋىرە بەردى بىدەم
 تا بىزانم ئەو هەمو روشاۋىيەي
 كە لەشىپەي مەركىيەتى بىقچوارچىنۇدا
 بەبىزمارى مەلمەوە بەجى ماپۇن
 جىڭە ئىنۇكى موعاناتى تو بون
 ياجىچىنۇكى درەختى كېچى زىندا نەوانىيەتى باخ بۇ خوا

ھەر وتم : بەشكەم جارى بۆم رىيەتى
 تەلاشە بەردىيەتى پېرۋاز

له خواييکي هه زارانسال موته حه جغير دابناشم
بو نه ودي ته ليسمى نه و جيگه دسته سيحريانه
چناري نه ولاتر
به سه رله شي هه و سمه وه بپاريزم

هدروتم : به لکو
ردنگيکم ده سكه وي بيكرؤژم
بو نه ودي ته قسى نه و عيياده ته ناته كنه لوچي
له چهند و درزيکي به رموسه لاند
به سه وزى راگرم

هدروتم : به شكم
چلني ئاو په يدا كم له خومدا شه تارىك
بو نه ودي جاروبار
چورى عه جولي له مالمدا هه بى
به مشتى خوم
پيشكه شى ميوانيكى ميلينه
سالله ها كوش ودي داماوى بكم

نهى به فرترين تو
فييرمكه بزانم 'چى' م شته
فييرمكه بزانم 'كوى' م منه
فييرمكه بزانم 'كەي' م جوانه

پىيم بلنى : 'چى' م زيانه
پىيم بلنى : 'كوى' م فرمىسىكمه
پىيم بلنى : 'كەي' م روزه

من هه رچهند كوى له خوم ده گرم
پىماويه به رده ترين زيندوم لهم قەبرەدا
من هه رچى سەيرى خوم ده كەم
پىماويه دەنكىزىن مردىم لهم ناھەنگەدا
هه رچهند خوم ده خويىنمە و
دەبىنەم حەرفترين هيچم لهم داروخانە يەدا
چەند به خومدا هه لىدەشاخىم
دەبىنەم دەرىيلىزىن پىلاوم لهم جامخانە يەدا

فیرمکه بزانم کام لایم حەلّە بۆ خواردن
 با لەم سەرەنۋىلەتە دەربىئىمە وەو
 خۆم بىخۇم نەوەك سەڭ
 کام لایم قايىمە بۆ لېدان
 خۆم بىرازى بىم نەك پاسەوانانى سنور
 کام لایم پىساوه بۆ براەدەرىتى
 با لەم گۆشەگىرىيەتە دەربازكەم و
 خۆم ھاۋىتىسى بىم نەك شوشە

سازمکە بۆ نغۇرۇكىدىنى ئېرە
 سازمکە بۆ نغۇرۇكىدىنى ئىستە
 ئېرە بۆ تەقاندە وەيە
 ئىستە بۆ تەقاندە وەيە
 دەبى من ھەرچۈنى بوه تا پريشكى
 ھارە تۈندەكانى بەربونە وەيە رەڭ
 لە چاوما كويىرى نەكىدون
 تۇو ھەمو مەعنە بە خىندەكانى دىم
 لە ئىستە دەربازكەم

ئەي تو
 ھىىندا پەرۇش بوم روژىكى بزو او بىيىنە
 كە ھەمېشە ھەر بە ئاپاستە يەكدا رې نەكا
 كە ھەمېشە ھەر لە گرددۇلەكە كانى بە يانىانە وە
 دانەگەرې بۆ گوچەم و نشىۋىيە كانى ئىواران
 ھىىندا پەرۇش بوم جارى
 خوا لە دىيمەنلىكى جواندا بىيىنە
 لە پىشاندا دانە دانە بە مەشخەل
 مانكەشەوى ھەر دە چۆلە كان داكىرسىنى
 ئە وجا بچىتە سەرسەرەي شارو دى
 ھىىندا پەرۇش بوم
 ھاوېنى كە ھەزارەھا سالە
 بە دەست گرافە تاوه دەنلىنى
 بە يەكجارى چياو بىتە وەقە زاوبە لائى ھەموان ببا
 ھىىندا پەرۇش بوم

تا هه تایه و هر زی خوینچمانی هه نار
 به ریگه یه کی کیمیا وی له شوشه دلمندا بپاریز
 کاس بوم و
 به سه رسمی خومه و
 که و تمه خواره و هه لاهه لا بوم
 له و روژده
 نازاری به هه مو له ته شکاوه کافی به دندما ده که را و
 به یه گجاري له جیه کما پیم له مس نه ده کرا
 تا پاشتر بوم در که و ت :
 نه و عه قیده دهه ثان دد کا

نهی تو
 ناگریکی شلوی
 به گشت بیوه بی خوتمه و
 نازانم نه و هه مو سیودت
 له کام تلیاکخانه چنی بیوه
 وا له و روژده و
 عه قیده مت داوه ته به رده سریزی سیو
 تو به رد دوامی له قانگدانم و
 منیش و دک جاران عه قیده ناخوری و گل نا کا

نهی تو
 ما چیکم به ری ده رگایه ک نه و دیو مه ته ل ده که وی
 دو ما چم به ری دو ده رگا نه و دیو مه ته ل ده که وی
 دوسه د ما چم به ری
 دوهه زار فویز نه و دیوی تلیاک ده که وی
 پشت ده رگای مه ته ل کیاتره تا پشت ده رگای فیره
 پشت ده رگای مه ته ل ناویره تا پشت ده رگای فیره
 له وینددر بقانرس
 دینمان داده خزینیه سه ر به رنه زنفو
 تا هیچ هیچمان تیا نامیمنی
 ده که وینه مژینی (ع ه قی د د) ی یه کتر
 خومنان به تان به تان ده که وینه و له باوک
 به تان به تان ده بینه وه له کوردی خوا
 پر ده بین له هه و رو چوله که سوريانی

ئىرە دەتە قىيىنە وە
دەيدەينە بەر كفرى عەزىم
ئىستە دەتە قىيىنە وە
دەيدەينە بەر دەسرىزى سىو
ئەوساکە دەبىنى :
ھەر سىوە و بۇ ئە بەد سىنە كچ دەپىكى
دەبىنى ھەر كفرە و
سەدەھا پېشىك و پارچە كوردى
جوانجوانى لىذ دېتە وە

ئىرە دەتە قىيىنە وە
دەيدەينە بەر كفرى عەزىم
ئىستە دەتە قىيىنە وە
دەيدەينە بەر دەسرىزى سىو

٢٠٠٣ سليمانى

له ته کانی شعور

ئە دو بارىكە رېيىھى
سەريان كردوه به دو لوتکە تەمدا
ھەردو كىيان رېچكە يەك كۇنىڭ
يەكىيان دەتھىننە ئاۋەللىي چاوهكانە
ئەوي دىكە يان دەتھىننە وە بەر پەنجەرە
ئەم حاكمە فاشىلە
خويىن بەرى بىنايى و پەنجەرە گرتۇرە

داڭھەي كويىت له سەرە
ئەي ئەو تارمايىھى چاك شىۋوت ناكەم لە دورەوە
بەرەنگتا وادىيارە ئىپەيى بى
ئاپاستەي ھەر بە يانىيەك بىكىيەتە بەر
كە دەكە ويىتە پشت بىرە و دەرىيە كانىتە وەو
شىيىكتىيا و نكىردو
يا دىوار بە دىوار
بە لارە لارى ھەر ئىوارە يەكدا بىيىھە وە
دەگە يىتە وە ئىپە ئەم كۇندە
ئەم كەرەقانە شىۋاوهى
لەگەل خۆم دەيىبە مە كشت جىيەك
ئەم خومخانە يەي
زۇرجار لە ژۇرەكەي مارلىن موئۇرۇو
ھەندىچار لە بەر ئاگىردا نەكە هەمزا تۆف و
ھەميشەش لە كۆپۈ خۆم دەچى

ئەي ئەو تارمايىھى بە دەنگتا وادىيارە
چىلى توتىرىكى ماندۇبى
پىە دچى كۆرانىيە مزرەكانت
لە و شاخە دورانە ھەلۇورىپىن
من كە ئامىزىم والىيە
زىيەدە تىر لە ھەرشت
تەماي درك و دالىتم كردو

لە شە ويىكە وە من لىپە مۇفتە زىرى تۆم

سەرەتاي بەسەرەتەكەي
بەپەينى ئەو رايەلە دەست پۇزىدەكى
من و سەعادەتى ناو دا يىمى
لە يەكتۈرى كىرى دابو

بمگەرى
لاشەي كۆزراوي ئاودادىيم بۆ بىئەنە و
ناواهختانى شەۋى
دەستىيان لە مەلم كرددە و لە مالەكەم بىرىيانە دەر
قورئانەكەي خوام لە دەستى رىزكار بىكە
دەنگى بە دەستىمە و خەلتانى خوين بوه

ئەي ئەو تارمايىيە
بەپېكىردىتا وادىارە كچۈلە يەكى پېكراوبى
وەختى دىيى دوعا يەك بخويىنە
تا پېكانت لە خاك بېرىن
بە خالقا بىيى قىسىمە كىت پى ئامىنىتە و بۇ من
باڭلەكانت لە ئاسمانى غەفلە تىيىدا
قايم بىدە بە يەكدا
تا لە ئاودندى ئاسمان رەت دەبى
بە ئاودندى ئاسماندا بىيى
پەنجە يەكىت بە دەست و پىيە ئاهىلىن
بىگىرىتە خوينى دلى من
بە دەم بالە فەرىيە
ئەو دوا يىين پېكە شەرابە هەلّدە
كە چىتە خوا بە دوا يىدا شەرابى حەرام كرد
تا هەزارجار پەلكە زېرىنە جىدىلى
وا نەبى
سېيۇكەن بە چىچى دەگە يەفيتە دەستى من

لە شە ويڭە وە من لېرە مونتە زېرى تۆم
كۆتا يىي بە سەرەتەكەي لە ويۇدە دەست پۇزىدەكى
سەرم بەر رەقايى ئىقانى ھەراو زەنائەك كەوت و
لە خەو راپوم
بىنیمەم سەرە روھەم ئىقان
ھارەيان كردىتە بەرپېم

ئەمیستا لیگەرئى تا دەگەرى
 لە تەكاني سەرم بچىنە وە :
 ئەوە پەلى بوكەشوشەرى كچەكە مە
 بەددەستىمە وە درەھاتبۇ
 ئەوەش پەلى كچەكەم خۇيەقى بەددەستىمە وە درەھاتبۇ
 ئەوەيىتر سكىچى زەنكەمە بەرۇقى
 لەدەسکەردى خۆم
 ئەوانەيىتر
 لەتۈپەقى عەقلە جىاوازكاني زەواج و تەلاقىن

ئەي ئەو تارمايىيە بەقياۋەقى تىدا
 وادىيارە كراسى خوايەكت خواستېنى
 نازانم لەوسەرى گوندە چەپەكەكە تۆۋە
 يان لەمسەرى گوندە چەپەكەكە تۆۋە
 تاشقەيەك لەكىيلاس و
 بەھارىيەك لە ئاو دەرژىنە سەرمە وە
 بارگاوى بەو خەمە شىرىنچىكا فەزى
 زارى ماسۇشىيەقى تەپ دەكەن
 ئەمیستا لیگەرئى تا دەگەرى
 لە تەكاني سەرم لەم لا پەرانە وە بېيچەم :
 ئەمە ئەو لەحىزە شىرىنەي بەشى خۆمە
 لەكاغەزەمە وە بېچاوه
 رۆزى لەرۇزان من و كولىيڭى شەۋىپو
 لەدەممە وە بۇ دەم
 خزانىدەمانە ژىير زمانى يەكدى
 ئەمەش خۆلەمېشى ئەو شەرىعە تەيە
 مارەيى من و كەنارىيەكى بەمېرىدى
 لە يەكتىرى نەدەھىيىنا
 بېكە وە بەبالى كراوييە وە
 دامان بە تەنيشتىيا و سوتانى دمان
 ئەمەيىتر
 پۇختەي را پۇرتىيەكە لەسەردەست و دەلم
 تەمايان كردىبۇ و رومنەت و هەناسەمى مەحرەمى
 تا ئىستانش رۇشنايى مەچەكى
 لەسەركەمەرم جىيمماوه

ئەمەش منم
 بەختىارتر لەمنالىيڭى مەنفولى و
 بەرەللاڭىز لەپۇبار
 وەختى دەچمە ژىير دالقەي ئەۋەنە
 دووم ئۆكسىدى رەنگى دەدا يەوهە
 درەنگانى ئىوارە
 كە شىلتى دەخزىتە كونجى دلان
 بارانى لەگەن خۆى بىرىدەوهە
 يەكتۈمان بەتەنپىا يى خودا سپاراد

ئەي ئەو تارمايىھى
 بەخەمى سەرتا وادىيارە
 بابا يەكى رېھەلە كىرىدوپى
 ئەو دورپىانە دودى تىيىدا راماوى
 هەر دوكىيان رېچكەي يەك گۇندان
 يەكىيان دەتھىننە ناو قەللى چاوهكانە
 ئەوى دىكە يان دەتھىننە وە
 بەر پەنجەردە ئەم حاكمە فاشىلە
 خوين بەرى بىنائى و پەنجەردە گىرتوە

دالقەي كويىت لەسەرە
 لەھەرگولىيڭى دەگەنەنى ئەو سەرەر ئې بېرسى
 كە لەدەمى پېشكۈوه ھاتونەدەر
 يَا لەھەر شوانىيڭى پەپولە سەوزەكانى ئەو ناوه
 پەنجە بۇ ئىرە رادەدىرى
 ئەم گۇندە
 ئەم بەر دەللىيە
 زۇر كچى دەشتە كىيى لىيۇه تىلىپووه
 زۇر ھاۋپىي ئازىزمى تىياكەوت بەسەر لوغما
 ئەم خومخانە يەى
 زۇر جارقەرە بالغۇزە لەو مالە بەدنىوازە
 كە باوكم سەريان پىيادەكەو
 هەندىچار سادەتىر
 لەدللى ئەو كۈپە رەشتەلە يەى
 نامەي دىلدارىي لە خوشكەكەي خۆيە وە
 بۇ دەھىننام

من لیّره بو نهودی بگه مه نورگازم
 ههندیجار نهودنده بهسه
 سه ری خوم بخورینم
 ببینم مهالیکی دو سالانه
 میزه لانیکی به دسته و ده قی و
 له ترساندا پیده که فی
 نهودنده بهسه
 له بن شاتویه کدا بودستم و
 ماچیکی مزری لی به ربیته و
 بدا به رومه تما
 ببینم
 کاتن و همی ده په ربیته چایه که دستمه و
 له پیکه فیندا ده خنکی
 يا کچیکی کورانی
 له و سه ری قسه بی په رد دکانه و بیتنه و بو لیّره

من لیّره بو نهودی بگه مه نورگازم
 ههندیجار ته نهاده نهودنده بهسه
 تخوبی فه رمایشته پیروزه کان ببه زینم
 نهونده بهسه له حزدیه ک
 سانسور له سه ر جگه ره کیشانی برا گچه کانه و
 چونیه تیپی خوکوپرینی خوشکه کانم هه لکرم

من لیّره بو نهودی بگه مه نورگازم
 ههندیجار نهودنده بهسه
 به دست و دلی شکاوه و له ده ره و بیمه و ده
 بخزیمه کونجی دلی پیاوه به ربیه که ده ناخ
 که شیودی موسافیره نابه له ده کان ناکا
 نهودنده بهسه بتوانم په نجه کانم را بینم
 ده روزوری تاریکایی خوینم بکه ن
 ببینم ته نافی به نازادی
 جله کانی زیره و ده شمشائی بدا ته به ر خور

نهی نه و تارما بیهی
 به بالوره کونه کانتا و دیاره له دوریا هاتبی

لەشەویکەوە من لىرە مۇنەتەزىرى تۆم
 دەريا لە پشت كۆمەلىٰ تاشەبەر دەوە را وەستابو
 تا بزانى بەگە يىشىنت ج دەقەومنى
 خودا وەند تىامابو
 كاممان لە پىشا بنىرى
 كويىزە پوچەكانى عمر
 لەساخە عاسىيەكانى فەنابونەوە ھەلېزىتە خوارى
 لەشەویکەوە من لىرە مۇنەتەزىرى تۆم
 'با' لەنە تىيجەي
 ودرىش و بە يەكادانى بە يانيانەي
 ئە و سىگومەمكە سپىانەوە دروست دەبو
 كە دەكرا لە جىيانكى پەنير
 بىيانكە يىن بە تىكەي بەرچايى

ئە مىستا بروانە
 چۈنچۈنى كويىزە پوچەكانى عمرى تۆ
 ھەزارەها سالىھ خېدىنە خوارى بە سەرمە
 بروانە بزاڭە
 لە چەند ھەزار لاؤھ سەرمە شكاۋە
 ئە و بەردو تاشەبەر دانەي ئاو تىليان دەدا
 ئە و لە تە كۇناھباردەكانى سەرمن
 ئە و چىلکە و چەۋىلە بىغدا يىكانەي كەوتونە تە سەر ئاو
 ئە و لە تە بىگوناھەكانى سەرمن

ئەي ئە و تارمايىيەي
 بە ئىشىيڭىدا كە دىيگە يەنى بە دەلم
 پەندەچى ئە و نەنەت نە ماپى بۇ ئىرە
 وادىيارە چلىٰ توتىركى ماندوبى و
 كورانىيە مىزەكانت
 لە و شاخە دورانە ھەلۇورىبىن
 من كە ئامىزىشىم واللايە
 زىنەت لە هەرشت تەمای دىك و دالىتم كردە

كە هاتى پىكەوە دەچىن
 ژورى لە ئاواھراستى ئەم دەنیا يەدا
 بەكىرى دەكىرىن ھەر بۇ قىسە كىردىن

هەزاردىنار لەدۇست و بىرادەر قەرزىدەكەين
بۇ بىنین و لىيکدانەوەي و شەكان
كە هاتى پىڭەوە دەچىنە بىنەي خەپەكويىر
ئەو ھاۋىئى زۇيرەم دەدۇزىنەوە
كە قەرارە پېشىردىن ئاشتۇكەمەوە

ئەمیستا لىيگەرى تا دەكەى
را پۇرتقى لەسەر خروقاتەكانى
كە رو كورتائەكەى بىنسە
بېچم خەلگى شار كۆكەمەوە بۇ كەردن ئازايى
لەوەي كەج و كورەكانىيام دەلەكىد
زاپستى پىياوه بەمارىفە تەكان بىدەمەوە بەخۇيان
كە ھىچىيان لەبەينى من و تو نەكۈرى

لەشە ويڭەوە من لىيەرە مۇفتەزىرى تۆم
كۆتاپى بەسەرھاتەكەى لەوېوە دەست پىڭەكە
سەرم بەر رەقايى ئىقانى ھەراۋەنایەك كەوت و لەخەو رابوم
بىنیم ھەم سەرۇ ھەم ئىقان
ھارەيان كردۇتە بەرپېيم

ئەمیستا لىيگەرى تا دەكەى
لە تەكانى سەرم لەم لا پەرانەوە بېپېچم
لىيگەرى تا دەكەى
لە تەكانى سەرم
لە مەعنایەكەوە بېپېچم

سلېمىماقى

ریگاکافی دوزخ

ریگاکافی دوزخ مینپریژن
پرپن له جیپی بیباوی یه کلاق
ریگاکافی دوزخ دریژن
پن له ده رگای سه رخوش و بیانوگر
یه که م ده رگای هه ر له مدنیا
له به دده می مالیمانه وه چاره نوسман په لکیش ده کا
ئام و مارشی جورا وجوری حه لو اچیه کان
یه که مینچار خستینیانه سه ر له و ریبه

دوزخ له بناري شاخه کانیا
نه چاخانه هه یه
نه کافی
نه سایدی گه رانه وه
له ویندر که م که س بتوانی له گه ل دهستی خوی
بوچه هی پیریژن ه کاروانچیه کان دو هه نکاو هه لکری

له و ریبه دابوم
بونی یه که م چوره سپیرمی رزاوی خویم و به رلوت که و ته وه
بو ساتن له و ده رگای هم هاته وه به رچاو
خوشه ویسته کانمی لیوه چون بو مردن
هر به عه ینه ن چاو بینیمن
له دارستانی ناو له وحه یه که وه له مردن دهها ته وه
له کتیبه کافی دهستیان نوسرا بو :
ژیان سینیی لگاویکه
بو فشقیات کیانه کافی له سه ر داده نیین و
ته ممان بو ده ده چی
و دهستیان بو کردم
به جه نابی و دزیری کشتوكال را گه یه نم :
کورینی سه رنجی بیوه زن ه جوتیاره کان
به رنامه هی خویی پیده وی
هه روده ها رایا نسپاردم داوا بکه م :
چیتر مه عاشی مامؤستیان دوانه خری
قا قوتا بیان بتوانن له ماله وه

هه واله کانمان به هله تدرج دمه نه کهن بو باوکیان

ریگاکانی دوزخ هه زاران چیزکنوسیان تیپژاوه

به زمانی سوتاو حه کایهت دهکیرنه وه

دهلین :

به دمه ستیی کیمیا له و ددا درکه و ت

که به سه ره له بجهدا رشايه وه

بکماریقه تی میزو له و ددا

که جوگرا فیا مه حکومی کرد

ریاکاری کوردیش له و ددا

که دهی له روی قه دری مه نقولیانه خویدا داچه قاند

شه قامه کانی دوزخ

به نیوهراستی مارهزو و له مارهزو بونه و ددا راکشون

پرن له پولیسی جلکه ساک و زهرده مار

له قهوانی فیشهک و له هه ناسهی تاساو

له ویندر دنگ هه بو

قه زده قسه زانه کان حه ماسهت به مریدا بن

دنگ هه بو نه و مه ردمگه لهی

کابرا ده سخه رهی کربدون

په شیمانین له سیاسه تی زویان

یارو گالتهی هاتین به بیعه قلیی نه وانهی

کردیان به خوا

خوا نه وه نه بوبی و زلیان کربدو

له ویندر دنگ هه بو

هه ویلهی مه جلیسی نه علا نه خوا

مه سه له کان نه وه نه بوبن بن پیما کوشتن حه سه نه کرین

له و ریمه دابوم

بوئی یه که م چووه سپیرمی رزاوی خوهم و دبه ر لوت که و ته وه

بو ساقی نه و درگایه م هاتنه وه به رچاو

خوشه ویسته کانمی لیوه چون بو مردن

هدر به عه ینه ن چاو بینیمن

له دارستافی ناو له وحه یه که وه له مردن ددهاتنه وه

به پوچوله که یان له که ل خشہ پیدا

به سه ردا هه لُدْه فری
 چاوه کانیان پربون له شه وقی دره خت
 که وشه جوانه کانی پییان له سیلپه رهی ته پ چنرا بون
 له فیوهدی ری
 جو تجوت سواری پایسکل ده بون
 به شه کهی خویشم هه رودها هه لهاته به رده دهی کوری
 پیی وتم :
 له شه وقی چاوی نه و کچه رامینه که دوای من خوشت ویست
 له شه وقی گونای ودک سیلوی نه و کچه رامینه
 که دوای من به دوایدا کریای
 له روناکی خانه
 کولخانه
 مه عریفه تختانه
 نه و دوزه خه به رینه رامینه
 ده زانی
 له کوشی هه ر روناکی بیمه
 خشته لیکدا نیکم جیهیشتوه
 ها و کیشیه کی جه برمی جیهیشتوه
 به هه ر جوئی شیکه یته وه
 ده گه یته نه و دی که :
 من زائید تو
 ده مانکرده ده ریبواری لا قپه ریوی ریکه دوزه خ
 من فاقص تو
 ده تکرده پور شهینانه وهی سروشت

له ریکا کانی دوزه خ بینیم
 ناو کچی خویی ییغتی صاب کرد زور سانابو
 ناوهدانی نه ولادی خویی کوشت زور سانابو
 بینیم
 ناسمان ورده ورده ده نیشته سهر زه وی
 دره خته کان تابی له کورتییان ده دا
 چوار چیووهی په نجه ره کان
 روز به روز ته سکتر ده بونه وه و
 په نجه ره بیان
 ودک دسته کانی من له فیو له پی ناسینی کاره ساتدا
 نیسک و پرسک تیکد دشکاند

جیکایه تخواه کان بە بىن ئىرادەي خۆيان
وەك بنېشتنىڭى شىرىن زمانى خۆيان قوت دەدا
تۆبە لە پىاسەدى رېي دۆزدەخ
تۆبە لە سەيرانى كەنارەكانى دۆزدەخ

لە وئى دەيانوت :
وەها نەبو كە دەوترا :
- پەنجە چىلەكە وچە ويلەكان
هەر بۇ تۈنچىتى خولقماۋى
- شۇرشەر مولىكى ئەو ئازىمە جۆراوجۆرانە يە
كە لەزىرە وە گورىسىيان بۇ كە لەختىوين
- جىلەكانى ئىپەدەسى سىسەمى
هەر بۇ خولىنىە وە باشنى
- گۈل خوا فاواچاوى داودتى
- دايىم كە رەدە بۇ ئاخىرى بە گۈلە بىرۇا

لە و رېيەدا بوم
بىرى يەكەم زۆلىتىي خۆمم كە و تە و
بۇ ساتى ئەو كۈلانە يەم هاتە وە بەرچاوان
كە مەريشكەم لىدە فەرلاند بەرە و حەمام
ھەر بەعەينەن چاو
ئەو كۈلانە يە دەگەرام
كە بىرم چوبۇوه وەختى جەنگى عىرماق - ئىرمان
لە شەرە تۆپى ئىيوان قورمساغە كانى دۆزدە خاپۇر بۇه

منالەكانى ھاۋىرىم پىيىان وتم :
دا يىكمان پىيىان وا يە بەرەللامان بىكەن ئىير دەمانخوا
دا يكى منالەكانى ھاۋىرىم پىيىان وتم :
جىن و باليقى مان و منالىمان
ھەموى سىسىرك تىيىداون

رېكاكانى دۆزدەخ
پېن لە كۈلانە روخا و جىپى سەگ
لە وىندەر منالان ھىشتاكە خەرىكى عەجولىن
دا يكەكان پىيىشە وەي منالىيان بىخەون
دەچنە باخەلى باوکى منالەكان

ریگانی دوزخ هزاران چیروکنوسیان تیرزاوه

به زمانی سوتا و حه که یات ده گیپنه وه

دہلیں :

- ماو قهه جزاده بو

- رهنجی فه رهاد ئافه رینى هەلّنە دەگرت

- مرؤوف دهیتوانی و هچه له ئازەل بخاتە وە

- دهکرا کوئرہو بیبردینایه ته و سه ر موسټالیا

- کانیه کان به پیسی هه لّد د قولین

- پیغمه مبهه ره کانیان سوتاندبا ئايدز نه دكە و تە ناوامان

لہ ٹاموڑگاریہ کا نیا ندا دہیانوں :

- کریکارانی جیهان قه یره کچه کانتان بدنه به شو

- موسوی‌مانان به لوعه‌ی حه وزیر مزگه و ته کان به رده‌نه وه

- ماموستاینه ئەو لا پەرانەی ئەجىا تەركەن

قسسه‌ی قاچاغی گه نچانیان تیا

- کچینه بُنیشتی خوتان بجون

- کورینه جگه‌ردی خوتان بکیش

بە ئاشكرا گویىزان و موجە لىلە و

خه ونه شه یتافیه کانتان به رفه حه

- خوشه ویستی له روزی هه شرا ناکر

- میالی نهودتا له بنی بنی وهی دوزه خا

بچن به لا يه وه ره نگه شتیکی لیڈ هرچ

نه ودي که يافدينيه يه قين که نيره دوزه خه

سەرەتا گویبىست بولىن كە ئىرە دۆزەخە

دوايی گوزه رمان کرد به لای نیله نیلی ناگر

دوا تر بهم شیوه یه له ناویا سوتا

ریگانی دوزخ مینریژن

پیرین لە چىيىنى يىاوى سىّوج

ریگاکانی دوزخ دریژن

لره ده رگای نامه زمون

یه که م دهرگای هه ر له مدفیا

لە بناري ملە خورددا لە كورد خراوەتە سەر پشت
پىنە چىيە كانى ئەنفال و
سکرابچىي یىشا كانى شەر
ئەخىرجار خستىنىيانە سەر ئە و رىيە

لە وىندەر دەلىن :
- كە يىتن لە رەزايىيە وە ئاسان تە
دەلىن :

- ئاگرو مرۆقە خە تەركان
پە يۈەندىي نېوانىيان پە يۈەندىييە كى سىكسييە
دە توانن لە يۈنان بىگە نە ئۆزگەزىم

لە رېي دۆزدە خە رۆزانە
خانويەك و پىنج دوكان و سەد قىسە دەرۇخىن
سەد پىياو ئىفلاس دەكەن
سەد عەرەعەر دەچنە خە تەوهە
لە دۆزدە خە
كچە كان شقارتە لە فىيازى دلىان ھە لىددەن
منالان ئان و ليك
بەردىمى سەۋەدو مىيۇدۇ روی سفرە دەرەكانە وە دەخۇن
كۈرە كەنچە كان
بەدىار ئە و عەرەبانە بىبازارانە وە نەفسىيان دەشكى
كە خەون و كىپرىيائى خۆيانىيان لە سەر تەنزيلات كردە
پىياوه جىاوازە كان
تەنها سەمیل و رىيشى بەرچەناكە يان دەھىلە وە
مودەيىنە كان ئە سېرىين نەرمىيان ناكاتە وە
لە وىندەر لە سەر حىوارىيەك لابەلای فەوزە وىيەك
كايەكى موسىمان دە كەس دەكۈزى
ئەن و مىرەدە كان كە رېي ئە بەغە زولجە لا لىيان ھە لېڭىز
ئېيتەر كەنچە بايەك يەك ناكەن
ئاوا بىرۇ
دەكە يىتە سەر فيتەرەتى خىرخوازىي مەرۆش
ئاما بىرۇ
دەكە يىتە سەر فيتەرەتى بە دخويى مەرۆش

لە كە راجە كانى دۆزدە خە

پاسه کانی نیرو میبیان جیاکرده و
 چونکه فه رمومیانه :
 به بونی یه ک دستنويز به تال ده بیته و
 له ولايشه وه کوروكان به فیل عه سران
 مان به ماله وهيان چول ددهنه
 کوبونه وه خویان و زنه کاسبه کانی تیا ساز ددهنه
 چهند خوش پیاسه ری دوزد
 توبه له سه یرانی که ناره کانی دوزد خ

نه و دهیوت :

- برو ببه ره نه وه له تی نان بچره
 نه مه دوزد خه به برسیتی ناگوزه ری

نه م دهیوت :

- ودره ببه ره نه مه دوزد خه نیره
 بعنه وقعيیه ت تیا هه لشکری

من هه ر حه زم ده کرد
 نه و له ته پیاوه بگرم بیکوژم
 که و دختن قسنه مان ده کرد ده میه گرتین

به رنامه کانی دوزد خ
 به سرودی نهی ره قیب دستیان پیکرد
 به نه نته رناسیونال دوا بیان هات
 دام له چه خماخی حه ماسه ت :

نهی ره قیب هه ر ماوه قهومی هه لور بلور ته کامان
 نهی ره قیب هه ر ماوه قهومی دزه دزه دار به ...
 نهی ره قیب جاری رومندا له نه خشنه نه نته رناسیونال بیز مدا نییه

له دوزد خ روزه کان ورده ورده
 په رده تاریکی بیان دادایه و دو غه ریب که و تن
 شه وه کان په ره په ره سوتان و
 ده فته ر ده فته ر دام رنه وه
 ره شه بای مه رک فوی به خونه میشی جه رگمدا کرد
 چاوی سوره لیلبیوی ناسمان که وه داهات
 تیم چریکانده مه قامان :

نهی روزه کانی سه ره رؤی خو زگه سه رتان تیا ده بردم
 هوش وه کانی سه رجی 'با' ده ریتافی بُ کوئ برد

'با' نهی 'با' بکشنی

تنهها ستیانی سوتاواي دهنگاه که ممه به توخوا

ههور بنالله

تهنها کارگی نازار له سه رکوئری خوش و یسته که مهه لمهده

روزانیبو لهم ددهره چیروکی خه مه کان پیریژن دیگیرانه وه

ولا تی قهلای تاریکی و داستانه خولگرتوه کان

چاوده روانی نه فسانه هی قوربانی دان و یاخ بون بو

په رهی هه زارو یه که مهه لداته وه

له ولا یشه وه بای به هار

کچیکی خربن و عه جولی داره داره پیده کرد

تیمچریکانده سترا نان :

ته داره کی نه م شاییه نه کراوه بریژن

با منه ال دهستی بو نه به ن

نه م بوکه به بارانییه بارانی به دوا دا نایه ت

به مندالانی خو بلین دهست هه لکرن

له دوزده سترا نه کان

ورده ورده هه مو یه ک ما نه ده به خشن

سیاسی و ناسیاسی هه مو یه ک ریتمیان هه یه

خه لکی به ددم ریوه ده لین :

- شیعر گوناهی ده مودوی خه لکانی خاوییه

- هه نگاوه کانی تیپه رین هیچیان له جیدا سهوز نه بو

- هه نگاوه کانی دین له دوره وه دیارن ده سوتین

- گرانه که راه وه و مه حالمه ده ریازبون

ده لین :

- نه م با یه خو لاویه له سقوتی فه لسه فه وه هه لدکا

ریگاکانی دوزده مینیریژن

پر پن له و تابلؤیانه هی پیتنده لین تیره خه ته ره

ریگاکانی دوزده دریژن

پن له زیندا نی بکزپا و په نجه ره

له ویندر روزی سه دجاران لیت ده پرسن : چونی و

تؤیش نازانی تو نیله که هی ده بنه ند تاکه هی به رگه ده گرئ

ده پرسن : نیازت نیبیه بروی و

تؤیش دودلی له وهی ریبه که هه بن

مرۆق بگه يەنی بە مردنیکی حەلّان
 لەوی خەلک پییان وا یە خوا هەر يەکە
 پییان وا یە خوا كەريمه
 دەشتىن رۆزى قاعەكان لە وەختى ئاھەنگ و كۆردا بەتەقنى وە
 لەوی خەلک تەنها لەنەورۆزدا حەز لەكوردايەتى دەكەن
 لەپقى خوا دېن بە كۆمۈنىست و چەپ
 لەبە تالىيدا كۆي دەگرن

لىرە شاعيرەكان جارجار بە تەداعى
 دىپە لەھى يەكتىر دوبارە دەكەنە وە
 پەزەكانى مام خدر رۆزانە تابى لەكەمى دەدەن
 باوكم ھە تابى لەپەدى و
 روھو دارستانى ناو لەوھە تەشكىلىيەكان سەر ھەلّەگرى

ئىرە و ئەوئى
 دوريانى قەبرىيەن بە و كەرەھوھ

لەوی خوا لەكارواندايە لىرە خوا لەكارواندايە
 لەوی حەكايەتخوانەكان
 وەك بنىشتىيەنى تاڭ زمانى خۇيان قوتداوھ
 لىرە بە زمانى سوتاۋ حەكايەت دەكىپەنە وە

چیز و کی خه لیقه ت

کوئی بگره قلامه رز
 لاهه و دله وه د چینه وه
 سه رکه لاوه دی حه کایه ته رو خاوه کان
 زیره مه سکه نی رو سه ئا و فرو شه کان بو
 ئه و انسان
 مه مکی تورتی کچان
 لاه جیانکی کلپکه رهش
 ده نکه توی مزربیان ده گرت
 رو سه کان لاه توییکلی شوتیدا
 ئاو و شه راب و قودکایان
 به ما ج ده گوری بیه وه
 راهه مه پر به بی تیخورین
 ده چونه قه راخی ئاسمان ده له وه ران
 سیبه ری دره خت
 ودک سیبه رهی ته ری یه قین
 سه وزو په ریشان بو
 شوان لاه پشوودا
 پیالله چای په مه بیان دخوار ده ده
 چه م که شور ده بیو وه
 بی دهست و دیاری نه ده ری
 باوهشی پر پر بیو لاه گوییز و
 سیبه ری تواوه دی کچی روت
 کور که هه ناسه یان سور ده بیو
 لاه مسنه ری په لکه زیبی نه وه
 به مه له خویان پیاده دکرد
 لاه و سه ریه وه به رد دهونه وه باوهشی
 ئالیهه میهره بانه کان
 خوش ده ئاخنین :

+ های
 - های
 + من فلامه رز

- منیش عوزرا

دهمیان دهنایه نازاری یه کترو
دوبون به کوته یه ک هه لئی هه زار ره نگ
نه و انسال که نوکته ده گیر درانه وه
په کمان له پیچه نین نه ده که وت
نایو جوکه له و روباران پر ته قالی ده چونه وه
دارستان له ره نگی به راهه ت
هه زار جوچه ده ره دابو
خه لئکی به سه به ته وه نه ده چونه بیستان
هر له وی تیریان ده خواردو
کوپیان پر دکرد له ره نگ و ناو
ده یان برده وه مان
منال رستانان
له زیر لیفه ته مومنزیکی گولکولدا
خه و ده ببردنه وه
هاوینان له به رسیبه روی په پوله دا راده کشان
زنه زکپر دکان له کیلکه دا ده که وتن و
که رویشکی سپییان ده خسته وه
پیاووه کان زیاتر له گوی او و کاندا
نیشتیهای ماچیان ده کرد
قومه شه را به کان هوی نه وه بو میخوشبون
مه خلوقات هیشتاکه ملی کرنوشیان
بو تاق و ته نیایی خودا یه ک نه دابو

کوی بگره فلامه رز
له هه وه له وه ده چینه وه
سه رشیکرنه وهی خه و نه کان
دوربو ... د ... ووو ... ر ... دوو ... ررر ...
هه تا دههات
بچوک و بچوکتر ده بیووه
وه ختنی نزیکن زیک بووه په ریه چاومه وه
+ عوزرا
- عیسا
+ ده خوازم بچینه بازی
- له کوی چه م ؟

+ لە بەرخور
- ناگەریینە وە
+ ئیتىز ناگەریینە وە

دور بىرۇ فلامەرز
دور بىگەپىرە وە فلامەرز

ئەو بە يانىيەت لە بىرە چاودەكانم سەوز بوبۇن ئەو ئىوارەيەت لە بىرە چاودەكانم سەوز دەبن ئەو دواى ئەو دبوقە لەم خەونە رابوم ئەو دواى ئەودىيە كە 'عوزرا' لە كىلە كە يەكدا لە دا يك دەبى پۇھە لڭرە فلامەرز پۇھە لڭرە سېيىدە لەم لە وە يەدا بۆ ھەلەھات بىگەپىرە وە فلامەرز بىگەپىرە وە بە يانىي ئەو فيلمە بۆ ئاوابو

ئىرە مەسکەنى رو سە ئاوفروشە كان بۇ بىستانە سوعبە تچىيە كان هەر جارى عوزرا يان غافلىكىر دەكە دەنكە قۆخىكى قورسييان بەرددادا يە وە بە سەرىيا عوزراش بىئە وەي ھەناسە كانى لە ترسى پىلى دىبوارىكى چە تە بخاتە ئىنزا رە وە بە سنگى روتوقوتىيە وە درەختى رادە وە شاند بە سەر خۆيدا و روھى بە دەم ھاوار كەردىيە وە لە مە جەپۇل دەفيشتە سەر مىزا و

پۇھە لڭرە فلامەرز بەشى خۇمانە ئەو لەشە ھارەدى عوزرا بچىن تىر خەتخە تىيىنى لە سەر بىگە يىن بىگەپىرە وە فلامەرز با شويىنپىيى مەيمۇنى وە پىيچىن كۈئە لە لە بىانىن رو سول و ئەنبىا حەلالىيان كەرددوھ قۆخ بخۇين ئۆخوت و كەوشە تۆزا و يە كانى بىنباڭت

دوای 'با' که وه

من خوم و لوعبه کچانه کانه به دوای ناو ده که وه

تو پیتوبی به ددم عمر دوه

خوت و له و حه کافت کان ده بنه وه

من پیمایه خوم و به ختی قورا وی

ناو چنگه ناره قاویه که م

به په تی کولار دکه مدا هه لدکشیینه وه

تو دهسته و نه زندو

بگری بو به دبه ختی گلگامش

من دهسته و نزا

سوپاسی چاره نوسسازی نه نکیدو ده که م

تو که یفتحه

نه نکاوه زنجیر کرا وه کانه بنی له کوئ

غارده تا گوپه که ی گلگامش دانه پوشرا وه

من كاله کانی عه شتار ده بده ستم

ده که ریمه وه سه ر عوزرا

تو سفری به دهسته وه

من دو سفر به دهسته وه

بروانه فلامه رز

دو سفر زور تره یان سفری

نه م ماله با جینه یه تیکد

له هه و دله وه دچینه وه سه ر که لا وه

نه نجومه نه رو خا وه کان

ئیره مه سکه نی رو سه نا فرو شه کان بو

سه رهودی موزه خانه یه کی که ورد بو

بو نارشیف کردنی دهستخه ته بزماري کانی

خودا و ها وری کانی

خوارهودی دو لیکی کپ بو

شه ره کو رافی و را وه به رازی تیاده کرا

خه لک تا بریان ده کرد

به پی په تی خه یالی خویان را و ده نا

تا سییه کانیان ده یگرت

بونی هه و دسی یه کت زیان هه لد هم زی

تا په نجه ره هاره ده کرد

به ده تویی جلی شه و ده پی ده که نین

تا دلیان ده برد
 به ددم خه ووه ده گریان
 که پیس ده بون له وی خویان مه له ده دا
 که پیرو ما ندو ده بون
 به خویان عه مری ئامانه تیان له خویان و در ده گرته وه
 راسته هیله کان
 تنهها له زدیندا رسما میان کیشرا بوا
 گوئ بکره فلامه رز
 من که گه را مه وه
 عه للاکه ته قیوه جینما و مکان
 بونی پرته قالیان لیده هات
 تو که ده خویته وه تویکله شوتیه کان
 جیئی نهم شه رابه کونه یان تیدا ده بیته وه
 نه یکه ین چی رو دهدا ؟
 ده یکه ین سی به ردمان ناوه ته چنگی
 و مسوسه که نه فته کانعان
 دهست بینه ها بزانه سی به رد سوکتره
 یا به ردی له سه ردی ؟
 گوئ بکره فلامه رز
 رنه گه و دبیرت بنی :
 سپیده مابوی هه لبی
 مه یمونزاد هیشتاکه سه ری کرنوشیان
 له پوی گه و دهیدا راست نه کرد بیوه
 هیوش هیوش
 چهم خه و به ریدا او هازه دی کرد
 په رده لادران و
 کوتور له ده ربی په نجه ره
 کمه گم ویردی به یانیانه خویی خویند
 پاک و بیکه ردی بو چاوه سه وزه کانی عوزرا
 که ردون له عه رده وه تا ئاسمان
 پر پر بو له بونی هه ناسه پرته قالیه کان
 و درزیز قاوه لتییان کرد
 قوتابی خله خل چونه وه پول
 په پوله هه زار رنه گه کان له ناو خویاندا
 به سه رکولی با خچه قوتا بخانه کانه وه
 دلداریان ده کرد

ههودس و 'با' پر به پانتایی داشتود در
 بهناو گژوگیادا تییان ته قاند
 کریکار جامه دانیه خواؤیه کانی سه ریان جولاندو
 سه ری ئاره قاویان دایه به رفینکی نه سیم
 کچه داشته کیه کانی ناو بیستانی کاله ک و خه یار
 پیخاوس له بهر له ته ئاوینه دا چاویان کل ده کرد
 کوره نه سمه رده کانیش دورا و دور بو کالت
 کوله یان لیده گرتن و
 هه رله وی به به رچاوی خواوه ده یان خولینه و
 ته زیجده که دایه حاجی قرقه قرج
 دوعای خیری
 بو نه و پینج و دو مه سیحه فورانیافه ده ژماره
 که هیشتا په رداخه شه و غییکی داشتیان
 له به دن ده گه را
 نه و انسان په رستن و دکو هه لماقو ساد ببو
 دنیا تاریک داهات
 نه و زه مانه جاری تو گهنج بوی
 بو فی سیوی حه رام ددانی هه لنه و دراند بوی
 ترسی که و ته دلت
 به که لنه شیر دکانت و ت
 مه ردی خوابن
 نه که رله دلستان گه را و به یانی شتد بین
 شه و زو خه به رمان بدندنی
 هه نیو دش و که لنه شیر
 به سه رباره داری نزیک کولنه که یه و
 به للاهات
 تومه زئیواره زه هرو قروقه پیان بو رشتبو
 سپیله دوهم مابوی هه لبی
 به ردی له ئاسمان به ربیوه سه ر توه که
 به مرزکه و ت
 چوله که جریوه یان تیکه و ت
 نیو ده پیش ناخواردن مناله چاو هه لماویه کان
 به کاگولکی و هه نگه شه
 هاتنه سه ر نه و چوله که و په لکه کوزراوانه
 چه میان له خوینی خویاندا خنکاند
 عهسر تو شانی یادگاریه کانت و

پیاواني شار
 شاني غه زه بیان دا يه ژير جه نازه کان و
 بر دن تان له قه راغي ئاسمان ناشت تان
 به لام
 پرسیاريک و
 و دلاميك و
 دا يه حاجي
 له ژير سه رباني كله گيه ته پيوه كه دا
 و نبون و نه دوز رانه و
 تو هدر ئه و ساكه ده تزاني ده مري
 به لام واش چاوه بري عوزرا بوي
 عوزرا ئه و ئاليه يه
 كيرفانه كاني پره له پشو و
 كارتى پيرور باي و
 كه نجيتنى

ئه ميستا له دورىي
 هه زارو نوسه دو نه و ددو شه ساله ريوه
 قره تان دديستئى :
 + ديم فلامه رز
 - نايى عوزرا نايى
 + ديم ره نكه به كولونىكى ته نكه و
 ره نكه به دامه فىكى كور ته و
 له وانه له دارستان ده پوشران
 - نايى ئه و تا زماره دى ته له فونه كه مم
 له هه مو جاد دكان بو فرىدا وي و نايى بىنى
 + ئه و تام فلامه رز
 نابىنى پىكە عه جوله كەي دەستم
 ج كە فيكى جوانى له سەر دەرئى ؟
 - كوايت عوزرا كوايت ؟
 خۇ ئازما يشە كانيش دەريان خاست
 بوم به كوقتلە يەك خوى

كوي بگره فلامه رز
 له سەر تاوه دەچىنه و سەر كە تىنى خە ليقەت
 ئىرە سه رباز كەي پيرە نە مر دكان بو

رۆژى باخه ترییەك لە پىكەنیندا ۋانى كرد
 (خەيام) ي بو
 هەنارى بەربۇوه سەر بەردىك و لە تبو
 هەزار دانە بالدىرى پەربەپال شەرايى
 تىيا هەلۇرى
 خودا و دند لە بنچكىيڭ ھەلۇقاو كەوت
 ئىمە لە كىيرفافە كانىيابوين لىيى رەزىن
 روسە ئاوفرۇشە كان دانە دانە
 هەرسە وەدى يەكىكىيان لەكەن مانگ ھەلەدەت
 لەكەن پېرە نەمرەكان ھەلەمان نەكىد
 خۆفرۇشە كان
 ئەوانەي لەسەنگەرى دۇزمىندا دېمان وەستان
 وەك 'مايە' ي ئانەوا
 بىچوار پەل بەعەذابەدە مانە وە

كۈي بىكىرە فلامەرز
 مەيمون چۈن زمانى پىزا ؟
 قۆچە قانىيەكى چىمن سورى خوارد
 بەردىكى
 چاۋ دۇلەمەدپاۋى كەۋدىي
 داي بەھەرزا
 گردى
 لەناو دەفتەر رەسمەكەي دارادا
 ئاكىرى كرت
 شەويىكى
 وەك چاۋى شەيتان رەش
 كەۋەرئى
 باڭمە كردى :
 فلامەرز ھەلىٌ
 چش لە موقەددەسات
 با لىيەرە جىمەنن ھەلىٌ
 گرييات وتن :
 عيسا ئاخىر

بىزانە فلامەرز

مه یمۇنزاڭ لەكۈيىدا زەمانى لەددىست دا ؟

ئەمېستا لەدوري

ھەزارو

نۇسەدو

نەودت و

شەش سالەرىيۇه

قىرمان دەبىسىتى

جارى تۆۋەللىي :

'با' ھە يە

من دەلىم : 'خوا' ھە يە

جارى من دەلىم :

'با' ھە يە

تۆۋەللىي : 'خوا' ھە يە

نېسان و ئايارى ۲۰۰۰

بەرداھن

ژیان بەسەر بالی پەپولەیەکە وە سەوز دەکاتە وە
من لە چەقى
پارچە مۇسیقا يەکى مەلغومدا
کە ھەر بەقەد كىلگە يەكى
بەرداھن كوندى كۈلە سورەكان دەبى
داوە ئەنيشىم دا

ژیان بەسەر بالی پەپولەیەکە وە
بەرداھن تە وە ناو
كىلگە مۇسیقا يەکى مەلغوم
من دەبىم بەھەھەزار لە تە وە
ئەمە سورى ئەشكى ھەمو ئە و بەرداھن ئە يە
کە جارى لە جاران
لەناوبىزىي ژیان و مردندا پېڭراون

ژیان دلى لييىدا وە ئاخىرى جارىكىيان
لەكۆشەي دلى كە روېشىكىدا دەپېڭرى
لە چەقى روناكىيەكى كىزۆلە و پايە لە رزۆكدا
كە پىاۋىيىكى ماندوى تىيانوستوھ
تالان دەكىرى
ناڭا خەياللىكى راونراو خۇلە پشتىيە وە وەشارى
ناڭا لەمۇرا يى عە تىنى كولە لاۋلاۋىكىدا بىنسى :
بەرداھن لەناو چۆلە وانىيى رىتىمە رەقە كانى بەردا
كىرى خواردوھ
لەدەمى پاپىپىكى كىردا بۇ دوا جار دەكۈزۈتە وە

بەرداھن دەلىيى كرمە
لەخويىن و دەمارى ئەم بەرداھن ئە دا وە
وەھا بەخويىن و دەمارى ئەم بەرداھن دا دى و دەچن
دەلىيى كرمە و
لەناو سېيۇيىكى شلوىدا خەرىكى مەلە يە
دەشزانى ئەم بەرداھن لەمردن چۆلۇھۇنىز

دهشزانی ناخرى جاريکيان
 پیش لە سەرچوڭلە وانىيەك ھەلدە خزى و
 خويىنى ودك گومى خە يالى گايىەكى سەربىردار او
 تا ھەتايى
 توختۇخ و كەرولان
 دەپى بەزىر ھەردسى وەشمى سەرىيە وە

بەردەن
 بۇ نە و بولبولە كەمانچە ژنانەي لىرىدە وە رادەبرىن
 بۇ نە و پەرسەتكا مىڭۈۋەسانەي سەربورىدە خوا دەكىيە وە
 بۇ نە و حەكىيم و پېيغەمبەر رو موجاهىدە فيتنانەي
 كە خواى مەزلىوميان (پىش ئەودى يېكۈژن) لۇڭىرىدىوين بەگورك
 بۇ من كە دەم
 لە ناو شوتىيە كى تەرى نە و بىستانەي سەردە دە
 لى بە جىما و نە مدەيە وە
 بۇ تو كە نە تىأوا زەم بەم بەردانە نە بى
 بەشتى بەرازىنىيە وە زىنندەكى حەزىيەكە لىېڭىكا
 بۇ ھەركەسى كە دەيىھە وى نەم سېيىددە كۆترافە
 لە دىزى عورفى دارستان را پەرىنى
 بۇ نە و دلۇپانەي پىياوه تىيم
 كە لە وەتكە عەقللىان بە مردن شكاوه
 بە دەگەمنەن (پى) يان ھە بوبىن لە بەردەرگائى
 روشىتىن مرووارىي رو توقۇنە وە
 بى چاوساغىي دلۇپى چاوم رىېڭەن
 بۇ چاك و خرا پى دانىيشتوانى گل
 بۇ تەپ و شىخ لىكى ناو
 پەنجەرهى قەلايەكى كافر والابكە
 لىيىھە و تىيەلەكە فرمىيىك بلى :

رۆزگاركە لەم كۆلانە وە گوزەرى كرد
 كە ودك سېبەرى ھەورىيىكى خەوالى
 بە سەر سەرى مەنالە كاندا تىپەرى
 هىچ ھىچى پى نە بۇ
 كە بە پەلە بىردا روى
 ھەر بۇ مەزاڭ
 سەرى چەندىن كەندۈرە خېليلە شكانە
 كەمەي يەكىبە يەكى

بە یانیبە بىپاسەوانە کانىشى بە تالان بىد

بەردىزدن
ئازابە و بەگەوجىي تىيمەگە
بلى : رۆزگار خولك مەكتەن بۇ نەم كۆلانە
رۆزگار هەر نەودىندەي
بىدا بە تەنېشىتى باخى باخچە يەكدا
كە ئاوري لىيدا يەوه بە خۇيىش ئايناسىتەوه

بەردىزدن رۆزگار هەر نەودىيە
لە كاتىيىدا بە چۈرى خويىنى كولە باخ
چىلە چلى دەمارى خەونە كانت تەپدەنەوه
ئەو بەمەقەستىيکى كول ھەمو باخە كانت دەدرىنى و
بىڭەوهى ئاوريشى دەنكە فرمىسىكىيكت تىيۇه بىالىن
تۈرت دەدا تە
قولاىي غروبى قولتىيکى كەم خولكەوه

ئەم كۆزە قەد بارىكائە
پىن لە بەھارى پانوبەرين
ئەم بەھارانە
پىن لەشيو و ملهى تەرو شىريين
من بىڭەوهى بىزانم ئەم كۆزە قەد بارىكە
ئەو تەنەنگە يە كە زۇرجار خۆم سىۋلىكەمەوه
بەقەدىدا ھەلزىناوم بچەم سىۋلىكەمەوه
ناگەھان ئىمانى تەپوشىريينم لەدەم بەردەبىتەوه
بۇ ناو تارىكايى بەردى
ئەم سۈرۈ خويىن و بىركردنەوهى ھەمو ئەو بەردىزنانە يە
كە جارى لە جاران
لە ئاوابىزىي ژيان و مردىدا كۆزراون
بەردىزدن بە يارمە تىيت
من تا ئەم خوارانە (تا فرمىسىك)
دەرۈم و سىيۇقىتر دېمەوه
تا مردىن دەرۈم و كوردىقىتر دېمەوه
تا دوئىن دەرۈم و دا يېڭىقىتر دېمەوه
زىندىكى بىكەسە
لەدلەم كەپاوه

ئاھرى لەزىز بالى بەردىكىدا راوى دەكەن
لەرۇخى ئىوارەيەكىدا ھەلّدەخزى و
دەپن بەگەردوگولى خەون

بەردىزەن درۆم نەکرد
بىروانە
ئەودتا زىندەكى ئاھرى
لەگۈشە يەكى ئەقكارى دايىكمدا شەھىيدبو
بەردىزەن درۆت نەکرد
ئەودتا ئاھرى زىندەكى
لە پەنايەكى چەپەكى خەيالى مندا شەھىيدبو

بەردىزەن زىندەكى
لە 'مەممەد' دوه خەوتۇه
لە 'ھەلەبجە' وە مردوھ

ئاھرى

پیاوی لە قورقوشم

بۇ ئەوهى سەرشىتىيە كانم بىكەم بەكۆرانى
دەبىن لە سەر رىتمى هەلىپەرلىكى ھەنىسەكىدەم
بۇ ئەوهى بتوانم بىكىرىم
دەبىن ئىواران تىرۇپېر لە بەر رەھىلەي غروبدا بخوسيم

شەوم دوازدە مانگە :
عەقلېبەندانى يەكەم و دودم و دەيدەم و دوازدەيەم
رۆزم دواى پېنجۈورز لە غروب دەكتەوه :
زستان و بەھارو ھاوين و پايزۇ 'نارنجۇ'

يەكەمشە و من
دوا تە دايىم و باوكىم و دىيکەي ئىيمە و
لە قورۇكاي دىيکەي ئىيمە يىش كەردون كەوتەوه
كەچى لە دواھەناسەدا جىلى خۆمى تىيا نابىتەوه
يەكەم رۇز ناوى خۆم فيربۇم
كەچى لە دوا بىن تە گېبىرما
كۆپتە رو مەرك و تەننیاىي
زەينيان تىكىدام رى بەمهوه سەرنَاوى خۆم

پیاوى لە قورقوشم عىملاقىكى بىپەناو پەسىيەد
لە ناومىندا راكشاوه
پیاوى لە كەرەدەلۈن
كەرەدەلولى لە ناگىر
نائىرى لە كانزا
كانزا يەك لە چىنە خۇلە زېرەكاني ژىر پېست
لە ناخما ھەلىدەكا دەبارى دەكىرىي شىئىندەبىن
دەمرى و زىندۇ دەبىتەوه دەمرى

من لە ئىوانى وەختىك و ناوه ختىكدا لا لېبوم
چى بىكەم ئەى ھەموم ؟
تەنها ئەو حەرفانەم لە بىرە ناوى بەكۆمەلت پېكدىن
تەنها ناونىشانى پەى پۇدەبەم بەكۆمەل تىياس سەرنىكوم بوي
تەنها رى دەبەمهوه سەرگۇزى

بەكۆمەل كۆرەوشارىدai

مېزەلەنە سورە جوانە كەم
وەختى دەستەكانم 'لەدا يكم نازىزلىق' لە ملىيدا هەلىپىكابو
ھەمو پىكە وە تەقاندىيان
ھەمو كۈرى باش بون حەممە جەبارە شەل نەبى
ھەمو كۈرى چاك بون سەردارو سالارىش نەبى

وەختى لە دەلم لە رۆكىز سەھىلەكەم خاترانە بۇ ما مۆستاي
بىرکارى دەبىد
ھەمو لەرىي مەكتەب بازە چاوسوريان تىكىبەردا م
بازە لەھەمويان كۈرى چاكتىبو لەھىن نەبى '.....
لە '.....' نازانم
بازە لەھەرھەمويان پىياوى چاكتىبو
كە كەوتىم نەيخواردم
كە هيلىكە كان لە ناو جانتاكە مدا وردو خاش بون
كتىبەكانى نەدراند
ئەي ئەخوايەي واى بەلاسەروى درەختەكانە وە
سەيرى لاچاوى چەپمكە
كە ھەمو سەيريان دەكرەد و يەكىكىش بە تەختە و بىزما دايىكوتىم
من گريام تۆيىش گرياي

ھەموم لە رۇشنىاي لە شەمە وە تا تارىكايى خويىن
ھەموم لە بىلدەسەلاتىيى دويىمە وە تا سەرسەختىيى ئەمۇرمۇم
ھەموم لە بىرەوەرەيمە وە تا ئەنفالى بىرەوەرەيم
ھەموم لە شىرەخۇرەيىمە وە تا سەرەخۇرەيىم
لە سەرخۇشىمە وە تا مەيزىددىيىم
ھەموم جىشەق و بىزمارى ھەمويانە
ھەموم زۇلىتىيى ھەمومانە

ھەمو پىكە وە قۇلگران بىرانە سەربازى
پىكە وە بوفە جاش و پىشىمەرگە
بەكۆمەل كۈرۈن و بەكۆمەل نىزىرلان و
بە تەنبا مردن
ئەي ئەخوايەي واى بەلاسەروى ھەمو درەختەكانە وە
كە ھەموم لەكەل ھەموياندا كۈرۈ

که هه موم له گه له موياندا شه هيديبو
 که هه موم به تاقيته نيا مرد
 ده روازه دوزه خت له دهست هات يان به هه شت
 يان هيچيان
 حمه و بازدم تيپه رنه ده
 نهی نه و خوايه اي واي به لاسه روی هه ره مو دره خته کانه وه
 هه موت به بون و نه بون ته وه
 هه موت به کون و نويته وه
 هه موت به پاداشت و سزانه وه
 هه موت جيشه ق و بزماري هه مويانه
 هه موت ته نيا ياي هه مو مانه

هه موم له روشناي له شمه وه تا تاريکاي خوينم
 هه موم له بيده سه لاتي دويمه وه تا سه رسه ختيي نه مروهم
 هه موم له بيرده دريمه وه تا نه نفالي بيرده درييم
 هه موم له شيره خوره بيمه وه تا سه ره خوره بيم
 له سه رخوشيمه وه تا سه روی سه رخوشيم
 به پا له مويانه وه له ته نيا ييدا سوا وه
 هيشتاش خوشمه دوين
 نهی نه و خوايه اي هه موت ته نيا ياي هه مو مانه
 دور له خونم بگرد و
 تيم هه لذده وه بو ناو نه وان

خوين جوکه جوکه به دارشه ق به هه روازياندا سه رخت
 حوزن له په نجهره ده شکاوي سه ده زوري دلمه وه
 خزايه ثور
 خوين له سه ره تله سى منلانى قوتا بخانه
 جه وت كيشودرو حه وت نوقيانوسى پيکهينا
 حوزن په له په له
 ئاسمانى چوار و هر زى له سه ره دا يكم تا پو كرد
 خوين له سه ره لوتكه به خوره سوتا
 حوزن باودش باودش
 سېيوه لا سوره کانى سېپهه رئى دا زان
 خوين نه و رسته سودبه خشانه له مانا دامالى
 که ما مۇستاياني ماتماتىيىك له زاريان قرازا
 حوزن بو هه ره دېرى

سەدویەك مامۆستاي زمان و
سەدویەك تەفسىرى داھىنا

خودا يە ئەي چەپەكتىن دەركاو بچۈلتىرين گەورەي من
ئەگەر شتى به تو دەكرى
بەردەختەكانى باخى گشتى بلى :
وەختى بەبەر چاخانەي شەعبا رەت دەبن
با بۇ تەوازۇغ لادەن
چايەك لەگەن حەممە عومەر بخۇنە وە
يا لە ئەكسىيەتكى پاسارىيە بىلانەكاندا
شاندەنە ژىر لافيتە يەك

خودا يە ئەي چەپەكتىن دەركاو بچۈلتىرين گەورەي من
باڭىدە ئاوىيەكانى
ئەۋەھى لەگۈيچەمى ھەنيسىكما سەرما بىردى
نوسيبوبىيان :
تەرتىرين فرمىيەك چاوى سەوز دەيرېلىزى
خودا يە ئەگەر شتى به تو دەكرى
ئەوا من دەپارىمە وە دەخوازم
خودانى تەريي و سەوزا يى ھەر ھەمو دنیابىم

خودا يە ئەي چەپەكتىن دەركاو بچۈلتىرين گەورەي من
خويىن لەسەر لوتكە بەخۇپەم سوتا
تەننیا يىت
لەپەنجەردە شكاوى سەد ژوري دلەمە وە خزا يە ژور

منى بىّعەقىيدە
لەھە مو ئىوارانىيەكى مەستبۇن گەرمىز
ھەز بەگرىيانى ناوا كەشە عەقىيدەتىيەكان دەكەم
منى ھىچنەزان لەشۇرۇش
لەھە مو ودىيەلە يەكى خۆكوشتن جوانىز
تەنەنگى شۇرۇش خۇشكەدوى
من كورى دايىكم مىينا
لەكشت ئە و گۇرەوىيە بەنانەي
بەكۈيەرەرى دەيچىنин بۇ پىشىمەرگە و بۇ قەروشتن
يەك ئارمى پۇلېنهندى ئە پەرىيە نەخشىيە وە

باوکم جامانه‌کەی کە ھەر زو فرییدا

وەك هىچ تايىھە يەك نەدەبەست

من راستى

عەقىددەو تەنگىيىكم ھە يە

لەھى يەك كەس نەبن کە ئان و دايىم و غاندىي پىكە وە كوشت

لەھى ھەموان دەچى

من راستىز نەعەقىددەم ھە يە نە تەنگىك

نەفرەت لەھەرسى تايىھە يېش

- ئەھلى سىياسەت و

- ئەھلى كەسابەت و

- ئەھلى ئىيمان

شەممە يَا يەكشەممە كاژىير نۆي كۈن بو

پىياوى لەكانزا لەناخما چاوهكاني ھە لڭلۇفت

كىريا هيىمن هيىمن

ژىربۇوه تال تال

كاژىير دەي كۈنكۈن بو

چۈن زريان لەسەر خۇدەچى كابرا خەوت

پاسپۇرتكەيان لەزۈرسەر دزى

پاسپۇرتى مۇرو ئىمزاي سەرجادەي مەولەويى ھە لڭرتبو

ئىيت لەوددۇوا

زانىيارىيە ئاسايىيە كانىيشى لەبىرچۇوه

كە دلى پې دەبۈلەقسە بىيەنگى دەبۈ

كە كرييانىيىكى خەست خەستى دەھات دەكۈكى و پىيەنگەنى

پىياوى لەشكىت لەناخما

لەكاتىيىكدا سەرى ھارەدى دەھات لەنەقىس

دەنگى سەرئىيىشە قوتداو

كاژىير يازدهى ھەرەكۈن راكشا

شەممە يَا يەكشەممە كاژىير سفر

منالىيىيەك

لىوانلىيو لەبەردى سەرشكاو

لەدرزى ئىيمانمەوه دەرپەرى

ئەو ئىستا دلى سەرەنۈلەكى دىيە

لورەيدى لەسەگوھر

سه‌ری و دک باوه‌لی کچیکی بیسه‌واد
 موروی گشت نیازیکی تیایه
 ته‌نها بابه‌تی واژیه‌کی مناله پیره‌کان نه‌بن
 ئه‌ویش بریتیه‌له کتیب و دفتیه‌ر
 ورهه ئه‌ی هه‌موم
 قسه‌ت بو بکه‌م قسه‌ی دل
 ناشی شتی له‌و منائییه نه‌زافی
 که به‌گوچانیکه وه سه‌رهه لندگری و
 به‌ده‌مانچه‌یه‌کی چواره‌دوه ته‌سلیم دبیتیه‌و
 ودک ئه‌وهدی به‌تاپه‌ت هاتبیتنه‌و
 بو کوشتنی که‌سی

ئیواره‌یه‌ک له‌له‌ندنیکه وه
 هیشتا ته‌منی له‌چاومدا نه‌چوتنه وه
 یا له‌گوندیکه وه که خه‌لوزم تییدا ددکرد
 به‌تابوتی لیی نوسراوه :
 'کابرا کوری کوردکوژستان'
 یاخود به‌بالندیه‌کی خشوك
 به‌خه‌میکی سارده‌دوه یاخود له‌رییه‌کی سارده‌دوه
 'خوم نازانم چه‌ند شه‌مه و چه‌ندی چه‌ند دهکا'
 حه‌کایه تیکم له‌زاره یان قروقه پم کردوه
 دیمه‌وه یان ده‌مهیننه وه
 ئه‌و وخته ژنه‌که‌م
 ردنکه له‌مال خویانه وه یه‌کچرکه راچله‌کنی
 یان بیلن پیشنه‌وهی
 له‌په له‌قازییدا په‌رکه‌م بمعکوزی
 تیروپیر کورده‌که‌ی دایکم را بموسم

'ژنه‌که‌م که مه‌مکی ده‌نایه ناو ددهم
 وه‌کو‌هی دایکم شل نه‌بو
 جه‌یف له‌هیچیان تیرم نه‌خوارد'

خودایه ئه‌ی چه په‌کترین ده‌رگا و بچوکترین گه‌ورهی من
 گه‌لیچار تۆ له‌جه‌نجالیی نیویورکدا
 ده‌ستکرده‌کافی خوت و خه‌لکت پی جیاناکریتنه وه له‌یه‌کتر
 ئه‌دی ده‌بی دواین ته‌قە

کامه يان رادیکال تبی نه و بالله راست و چه پانه
لله شهري ناوخومدا ئىنىشيقاقيان له من راگه ياند ؟

خودايه لنه همه مو خوم
زمانم تاقه شتى بو
به سكه خشكن لهم نه نفالله دا ده مرکرد
كه چى همه مو شه وى لنه خه ونمدا
به كاره ساتيڭى كۇو دلتە زىن كە به سەرەمه مو كورددادى
نه ويش لنه ددست دددم

بمبە خشە نەي هە موم
ته نەنها نە و حە رفانەم لە بىرە ناوى به كۆمەلت پىيكتىن
ته نەنها ناونىشانى دلەم پەي پىيەد بهم،
به كۆمەل تىيات سەرنگۈم بوي
ته نەنها رىيەد بە مەھوە سەر زەينى كويىرم
به كۆمەل كۆرەوشارىداى

ئەئەئەئەئە

لُهْ‌ئِی گَهْ‌وَرَهْ‌یِ دَلْ‌م

لَهْ‌ژَیْرَهْ رَهْ‌دَسَی دَنَکَهْ‌هَهْ فَارَادَا

لَهْ‌ئِی گَهْ‌وَرَهْ‌یِ دَلْ‌م پَرْ‌مَکَهْ لَهْ‌خَوْ‌یَن
لَهْ‌گَهْرَ لَهْ‌خَوْ‌یَنْ‌دا خَرْ‌وَکَهْ يَهْ‌کَی رَهْ‌شَهْ يَهْ يَهْ
دَوْ‌جَار تَهْ‌قَيْنَهْ وَهْ بَخَاتَهْ وَهْ
لَهْ‌گَهْرَ لَهْ‌تَهْ‌قَيْنَهْ وَهْ دَادَهْ يَهْ يَهْ
دَوْ‌جَار بَمْبَاتَهْ وَهْ سَهْ‌ر جَوْ‌گَرَافِیَای دَهْ‌رُون
كَهْرَ لَهْ‌جَوْ‌گَرَافِیَای دَهْ‌رُونْ‌دا بَهْ‌رَزَهْ يَهْ يَهْ
لَيْ‌وَهْ‌یِ رَابِّیَنْ‌م
لَهْ‌گَهْرَ لَهْ‌رَامَانْ‌دا شَارِیَکَم دَیْتَهْ‌رَی
شَهْ‌قَاهْ‌هَکَانِی لَأَوْنِیَو لَهْ‌سَهْ‌ر تَهْ‌نِیَشَتِی مُوسِیَقَا رَاكْشَابَن
لَهْ‌و شَارِهَدَادا بَاخِیَکَم دَیْتَهْ‌رَی
لَوْت وَ لَيْ‌وَهْ‌یِ تَیْ‌رَوْ‌پِر پَشْ‌کَوْتَوْبَن وَ
كَهْ‌مَهْ‌رَی بَارِیَکَی سَهْ‌ر خَوْ‌وارِی بَهْ‌زَنِی لَهْ يَهْ كَتَز جَوْ‌بَکَاتَهْ وَهْ
لَهْ‌و بَاخَهْ‌دَادا دَارَی دَرَهْ‌خَتِیَکَم دَیْتَهْ‌رَی
بَهْ‌و درْخَتَهْ وَهْ
خَدَهْ‌بَهْ‌رَی لَهْ‌بَارَهِی گَلَهْ‌و شَین بَوْه
لَيْ‌یِ يَهْ‌کَدَل بَبِمَهْ وَهْ دَوْهه لَزَنِیَمَهْ وَهْ
بَهْ‌هَهْ مَان شَوْبَوْنَهْ وَهْ دَادَا
بَهْ‌خَهْ تَهْ‌رَی مُوسِیَقَادَادا بَگَهْ‌رِیَمَهْ وَهْ بَوْ نَاوِبَاخ
بَاخ كَهْ‌فَرَشِیَکَی کَاشَانِیَیَه
لَوْل بَکَهْ‌م وَ
شَارِی لَهْ‌دَوْتَوْیَدَا قَایِمَکَهْ
بَچَمَهْ وَهْ سَهْ‌ر تَهْ وَ بَهْ‌رَزَهْ يَهْ يَهْ
لَيْ‌وَهْ‌یِ رَامَابَوْمَه تَهْ‌قَيْنَهْ وَهْ دَوْخَرْ‌کَهْ رَهْ‌شَهْ وَهْ خَوْ‌یَن
لَهْ‌ئِی گَهْ‌وَرَهْ‌یِ دَلْ‌م بَهْ‌لَام من دَشْتَرَسَم لَهْ وَهْ
نَهْم هَهْ موْمَنْ‌دَالَه بَهْ‌نَاو خَوْ‌یَنْ‌دا كَهْ‌شَت پَخْ‌بَکَهْ يَن بَوْ بَاخ وَ
دَوْ‌جَار وَهَكْ كَوْتَرِی مَالَی
پَوْلَپَوْل بَیْ‌نَهْ وَهْ لَهْ خَوْ‌یَنْ‌دا هَهْ لَكَوْرَمِیَن

لَهْ‌ئِی گَهْ‌وَرَهْ‌یِ دَلْ‌م پَرْ‌مَکَهْ لَهْ‌نَوْلَفَهْ‌ت
لَهْ‌گَهْر بَهْ‌نَوْلَفَهْ‌تَدَا دَدَگَهْ‌مَهْ زَنِی
رَاهِه لَیْ‌کَی هَهْ‌بَی بَوْ پَهْ‌رِینَهْ وَهْ
لَهْ‌گَهْر لَهْ‌پَهْ‌رِینَهْ وَهْ دَادَا

دالنگه يه کی ویل ناواچاوم ناپیکنی و
 ددگه مه که ناری دللوپی ناو
 که ر لاه که ناری دللوپی ناویکدا
 توییکله سیوی هه یه لاه سه ری پشو به م
 تاوای سه رم لاه کولم داگرم و
 لاه پال لاشه مدا رایکیشم لاه سه ری
 که هه لسامه و سه رم به م به کولما و
 توییکله سیو
 که د دفته ری بیره و ریه کانی شاعیریکی وینه کیش
 به دیاری لاه که ل خوم به رمه و
 بو نه و زنه
 لاه نولغه ته و بی شوربومه و
 نهی که ورده دلم به لام من ده شترسم لاه و
 نه م هه مو کوره نه بالقه به زنداده لکیرین بو مانگ و
 دوا جار ته نیا ته نیا
 بینه و سویند لاه سه ری نولغه تیی حه وا بخون

نهی که ورده دلم پرمکه لاه گری
 نه که ر روزی دی
 مه عنایه ک سه ر د خزینیتہ گرییه کم
 نه که ر به مه عنادا د دکه مه نه شکه و
 دیویکی تیابی ری بوار نه ترسینی
 که ر لاه نه ترساند ا توانای ناخاوت نه یه
 نه که ر ناخاوت نه سپی شکده با بو خزمه قی میوان
 نه سپ به میوانی هه لمگری شاخه و شاخ
 که ورده ترین گریی شاخی یه کم هه لبکه نم
 به کچکه ترین گریی خوم پری بکه مه و
 کچکه ترین گریی هه مان شاخ
 هه لمبده مه ملی ناخرا شاخه و دو رایکیشم به رده م
 ناخرا شاخ زینکه م و به سواری چیا
 بیمه و به رده رگای ناسنینی نه و گرییه
 نه شکه و تاوه شکه و ت قاوی دام
 به دوای مه عنایه کدا بو خوی
 نهی که ورده دلم به لام من ده شترسم لاه و
 مردن نه و پشیله چه موشی
 که به هه له ناومان ناوه زیان

دواجار به بی کریکویره
کلؤله‌ی سه‌ری هیج که‌سی له‌سه‌ر رده‌فه جینه‌هیلی

نه‌ی که‌وره‌ی دلم پرمکه له‌کفر
که‌ر کفر قالونچه‌یه‌کی رهشی زل شکد‌با
پیایدا رهوانه‌مکا بو دوزخ
که‌ر دوزخ به لکه‌یه
له‌سه‌ر بونی تیاتر خانه‌یه‌کی نه‌به‌دی
به‌ناوی به‌هه‌شته و دو خالی له‌گوناه
نه‌که‌ر له‌به‌هه‌شتدا ناوی‌هه‌یه
خوا سیب‌هه‌ری له‌سه‌ر کردبی و
دواجار بژیتیه سه‌ر
یه‌که‌به‌یه‌که‌ی مه‌نجه‌نیتنه‌کانی دوزخ
نه‌که‌ر دواجار له‌سیب‌هه‌ری خوا‌دا
که‌پریکی هاوینه‌م دست دکه‌وئی
به‌ته‌نیشتی دلی
بیودژنیکی بیست‌ساله‌ی خواناسه‌وه
نه‌که‌ر خواناسی ریگایه‌کی تیایه
بچیتنه‌وه سه‌ر یه‌کتر په‌رستیی نیرو می‌یه‌ک
له‌ویوه‌به‌هه‌مان رییدا هه‌لکشیمه‌وه
بو به‌رددم که‌وره‌یی نه‌و کفره‌ی
هیج فهرقیکی نییه‌له‌که‌ل نویزدا
نه‌ی که‌وره‌ی دلم به‌لام من داشترسم له‌وهی
نه‌م هه‌مو نازه‌له‌ به‌نومی‌یدی به‌هه‌شت
به‌هه‌ر کافرسانییه‌کدا بدی‌ینه‌به‌ر
دواجار هیج شتیکیان بو نه‌مینیتنه‌وه
جکه‌له‌وهی تا کوتایی به‌قوج ورگی یه‌کتر بدرن

نه‌ی که‌وره‌ی دلم پرمکه له‌قورت
نه‌که‌ر قورت خه‌یالی برین خوش‌دکا
نه‌که‌ر برین فیرمدادکا
به‌لای‌راستی روح‌ما بنوم
نه‌که‌ر نوستان له‌سه‌ر لای‌راستی روح
جوانی ده‌وروژین
که‌ر وروژاندی جوانی ستیان به‌بلویر تورددادا
که‌ر بلویر بی‌ی ده‌کری

ددرگای کوختی داستانیکم بُو بکاتهوه
 داستان پِرکەم لە ناسمانی پاشباران
 ناسمانی پاشباران
 لە ئاوینەی دیوی دەردەوه ماشینیکدا
 بەددەرمىيۇھ لەت بکەم و
 پېرى بکەم لەدوكەلى رەنگاوردەنگ
 پېشترىش دوكەلم پېركىرىدى لەماج
 ماچم پېركىرىدى لەگۈن
 كولم تىرۇپېركىرىدى لە ئارامىي شەو
 شەو لەجادەي روناك
 دواجار

بەجادەيەكى روناكدا بەردۇزور بىمەوه
 بُو بەر دەروازەي ئەو قورتەي
 لەقەلايى پادشايدى بچىكۈلانەي جە سور دەچى
 ئەي گەورەي دلەم بەلام من دەشتىم لەوهى
 ئەم پادشا وردىيانە نە توانىن ھەناسەر
 روئى پەنجەرەي قەلاڭايان بکەنە سىۋىيکى گەرم

ئەي گەورەي دلەم پېرمكە لەبەرد
 ئەگەر بەرد جارييکىش لەخەونى مندا
 سىنگ دەداتە بەر پەيىزەكەي خەونى يەعقوب
 كەر پەيىزەكەي خەونى يەعقوب
 لەدرى پېرتهقالىيکى ئاودارەوه (كە ناسمان بىردویتى بُو خۆي)
 دايىكم شۇردەكاتەوه بُو ناو خەونم
 ئەگەر دايىكم لەخەونىدا ژىيىكم بُو دىيارى دەكا
 بەدللى خۆي

كەرە لېڭارەكەي دايىكم
 سېھى هەلسام ئىنقيرازى نەكردبۇ
 لەسەر كانييە شەربە تىيىكى زەرد زەرد
 بەدالغەدا چوبى و دەستىم لە پەلى كىرىپىن
 شەويىكىش كە دەنكەھەنار بەپېقاو
 لەدەست دىيۇي مىباز ھەلدى و
 لالۇپال خۆ دەكاتەوه
 بەويىدانى گەرمى دا پېرەدا
 من ھەلېڭارەكەي دايىكم
 لەسەر يەكى لەلەوحە ئاوجەكانى خوا رابكىشىم

بهه دستی خوم چینچین
 ئیسک و خوینی لە پوشو پەلاش رامالى
 تا لەشى دەخەمە وە
 سەر تەختى كلە سورەكەي فەلەستىن
 ئە ويش گرژىي بەرد بە بەردى لەش خاوكاتە وە
 پاشان تەنیبا جارىك و بۆ دواجار
 بە پەيژەكەي خەوفنى يەعقوبىدا
 داھىلىتە ناو قوللایي خاكى فەلەستىن لە خۇيدا
 ئەي گەورەي دلەم بەلام من دەشتىم لە وەي
 ئەم دەربەدەرانەي ناو دەريما
 هەركىز لەھىچ لا يەكە وە بە زىندىوي و بە مردىوي
 پى نەخەنە وە
 سەر زەھوينى خەونىيىكى كىز

ئەي گەورەي دلەم پېمكە لە وەي
 ئەگەر وەي لە بىيۇدەي ژيرتىرىكە
 ئەگەر ژىرى
 باوهلىكى بۇنخوش لە كە لە بەرىكدا شىك دېا
 خوينە دوارىكى لادىقىي هەرزەكار پېرى كردىتى
 لە دەفتەرى جۇراوجۇرو لە جافى رەنگاوردەنگ
 كەر دەفتەر رو قەلەم زەنپىيان دەچىتە وە سەر ئە وەي
 وېئەي مەرۋەقىيەم بۆ بىكىشىن
 كە رەنگە سەر وەختى لە دەنپىادا بوبى و پاشان بىزىبوبى
 بە وېئە كە يىدا بىيدۈزمە وە كەر شى بىر
 پېمالە يەك ئاسۇدەيى لە لا بخۇمە وە
 ئەگەر دواجار ئاسۇدەيى
 منالىكى مەنغۇلىم پى ناخاتە وە
 خوم و خوم بەگەرىمە وە
 جوانلىزىن وەي بۆ دىيى خۇمان بىنېمە وە
 ئەي گەورەي دلەم بەلام من دەشتىم لە وەي
 ئەوانەي كوشتەي ئاسۇدەيى بون
 وەك ئە وە چە تانەي
 بەناوى (فەتق) دوھ سەدان مەملەكە تىيان تەقاندە وە
 كە كەپانە وە
 لە زىيادەبارى و لاخە كانىيان بىتازى
 شتىكى زىاتر يان بە كۆلە وە نەبى

ئەی گەورەی دلّم پېمکە لەھەنار
 ئەگەر ھەنار لەھەمۇ تەمەنما جارى كە شكانىد
 نامەيەكى دەسنوسى خۆم دەدا تە دەست
 كەر نامەي خواجىنى نوسينى پەراوىزى
 بەسپىتى لە دامىنیا ماۋەتە وە
 كەربشى لە پەراوىزى نامەي خوادا
 رىستە يەك لىيىدەم بۇ بەردەرگاي ژورەكەي خۆم
 لە ژورەكەي خۆمدا
 مە ترىيکى لاكىش كە لاڭوپىز راخەم بەزىرماو
 لە وىيە بەچاوى خۆم بىروانە يەكەنگىي پەلكە زىپىنە
 تا دەگەمە ئەودى چۈنچۈنى
 شەھىدى بەسەر بەرمالى كە لای رىزا وە وە
 بىنېرمە وە بۇ زىيدى
 كەوا لەزىر ھەرسى دەنكەھەناردا
 ھىچ كويى بەددەرە وە نىيە
 ئەي گەورەي دلّم بەلام من دەشتىم لە وە
 دواجار دەستى فەبى لە مردن موتلەق و رەحيمىز
 ئەم جەنازەيەمانلى وەر بىرىتە وە

ئەي گەورەي دلّم
 چەند تەرۇ تارىكى بىچپەردا
 لەزىر ھەرسى دەنكەھەناردا

سلېئافى

□□□□

لیباسی شه‌ر

به سواری سه‌گه کوله کانه وه
 له شه‌ره گه رمه کان گه رانه وه
 پییه کیان په قی و
 یه کیکیان له ناو نه و جزمه خوینا ویانه دا ده بزریکاند
 که له چه‌رمی گامروقه کان دروست کرا بو
 و هختی گه را فه وه
 نه دن اسرا نه وه کامه یان عیسایه و
 کامه یان موسایه و
 کامه یان موحده مهد
 وه ک سوپاسا لاریکی عه یبارو په شیمان
 به کولی گریانه وه
 پریانکرد به ملی خه لکی دهستخه رقدا
 نه خوده کانیان چلی نیرگزی تیبدابو
 نه دیپریکی ئایه ته لکورسییان له به ر ما بو
 تا که رانه وه
 کوله کان یه خه یان دا چه کیبو
 له شی ژنه کان بالوکه ته نیبونیه وه
 تا که رانه وه
 منلان فیرى زولیتی و
 شه و مانه وه ناو که لا وه کان بوبون
 که نهوان که رانه وه
 من له دهست خوم چوبوم
 که نهوان که رانه وه
 من له نویزی جه ماعه تدا پیلاوه کانم کو را بو
 جاردها پیم به لادا هاتبو و
 جه پاچ پییه کانی خوی بؤ دانابومه وه
 تا نهوان که رانه وه
 له گوشه‌ی سورباوی مهیخانه کاند
 بیره و دریان دزیبوم
 تا نهوان که رانه وه
 من شه و له گه رالی
 ده فره فریود کان که لله سه ریان بردم

ئەمە دەستوپەلى من نىيىھ
 بە ئىعازى جادوگەر چەپلە دەتەقىيەن
 ئەمە دەمۇچاوى من نىيىھ
 رىش خواردوئىتى
 ئەمە بىنايى من نىيىھ
 شتەكان تەنها لە سکوندا دەبىيەن
 ئەمە من نىيم
 زەينم ناچىتە وە سەر وىنەى مەنالىيە

پىغەمبەرە كان كە لە شەركە كان كە راڭە وە
 لە وەلەمدا تەنها دەيافتۇانى بىرىيەن
 هاوارم ليىكىدىن :
 ئەمە من بوم دامتافىبە كوشت
 سوينىم بە گۇرى خۆم من بوم كۈزرا م
 بە و ناونىشانەى
 قىزىكى پۇ درېزىم پىيەدە بو نەمە
 دانەكانم شىرى بون وەك بە فەر پاڭىز
 دەمۇچاوم
 خىزىر لە تۆپى دەست منداڭ
 تەمەنم
 هەردە - دوازدە سالى دەبو
 كىريام بە سەرىياندا :
 لە كۈيتان جىئەيىشتەم ؟
 دامتافە بەرج تەنكىكى سورقل ؟
 پىغەمبەرەن كە چۈن بۇ شەر
 كە وەيىيان تىيىدا نەبو
 كە چى كە وەيى
 لە كىريانى ئەوانە وە ما يە وە بۇ ئىيمە

رابن
 ئەي پىلاۋە تاكە و تاكە كانى دنیا
 بىرىيەن كە كەسمان
 ناچىنە وە سەر شكلى دويىنىمان
 لاڭان رونبى
 ئە و قەزەمە چاڭەت درېزىانەى
 لە يارىيە كانى ئە كرۇباتىكدا

کردیلیان به مشک و دوپشک
دهمانکەن به هەموشتى
تەنھا ناتوانن بمانکەنە وە به خۆمان

بەسوارىي سەگە كولەكانە وە
لە شەرە گەرمە كان گەپاينە وە
دەستىكەمان بە دەستنويىز و
دەستەكەدىكەمان لە دەستكىشىكابو
كە لە چەرمى عەورەتى دايىكە رەشكە كانمان
دروست كرابو
تا سوراخمان هات
قازىلقوزان
تەلاقمانى لە زەكانمان خستبو
تا سوراخمان هات
منالەكانمان
دو-سى دانە زىبرايان زىياد كرددبو

ئەي ئە وەدى ئە مرەى
لە ئەزەلە وە مە حەكومى بە شەرنانە وە
ئەي ئە وە كە يېبانوھى
لە ئەزەلە وە مە حەكومى بە كۆشەلەمالىن
من وا تالبوم
پىكەنېنم ليئاپى
خوا بە جۇرى عەبوس بوجە
ناپەرسلىرى
شەرىكەمان كرد
رومەن نە يى ئاشتېيە وە

بىرۇ بە لای زەكانىتە وە
ئەي ئە و كۆرەھە لەكەنەي
خەمتە ژمارەدى كورەكانىت زىيادكە يىتە وە
تا رىزە قەبىرى بىنە مالەكەت درىزىترىكە يىتە وە

وەرە ئەي ئە و كچەى
پىويىستە دەستورى پە يۈندىيە كانمان بىكۆرىن
با بۇ دوا جار

بهه دنگی به رز بدهینه قاقای گریان
 گوژم بخوینه و هو
 تا دهستان دهگا
 در پیکانمان تو پردهین
 و هرہ با نه و کاسه هنگوینه
 تالی کردوم و
 و هکو پیساپی پشیله
 کونا و کون لیم شاردویته و
 بر زمه ناو رو حی گه رمت

پیغه مبهه ره کان
 که چوونه شه ره و ته نه دو پراندینیان
 نه و ته نیت
 زه نیت ناچیت و سه ریاریه کانی منایت
 نه و من نیم
 شته کان ته نه لاه سکوندا ده بینم

نه و ته نه
 پیویسته یاسای جو تبونمان بگورین
 لاه سزای قیامه ت بگه ری
 هه ریه که مان ساوا یه کی هه یه لاه وی
 گل لاه به رزا ییه کانی دوزه خه وه ببا
 پرده سیرات
 بو دایک و باوکی پانترکا

نه و ته نه
 پیویسته زمانی ناوجیمان بگورین
 نه و ده نادم لاه گه ردوندا
 ته نه او ته نه من و ته ماوینه ته و
 با بریاردہین
 لاه جیاتیی شه رب نیینه و
 ئینتیرا زکهین

من و ته
 ها و ریم ...
 من و ته

هاوسه رم
من و تو ...

پیغه مبهه ره کان ده میکه داوینیان به کوشت
به و ناویشانه ای
بقدره پی هاتینه ناویان
نه وان در پیشیان کردینه پی
بو نه و دی بمانیه نه شهر

هه لسه
هیواش هیواش
پیمه کافت
به دزی روزگاره
پر له هاتوهه را کانه وه هه لبگره
نه مه نه و چاخه مرواریه یه که ته کنه لوجیا
له سه ر داخوازی کرو په کان
هه زاران گویرا یه لی هاوشیوه هه لهیانا
من و تو که پیستا
شیوه مان ده چیته وه سه ر نه هریمه ن
بیانوی مانه وه مان نه ماوه
هه لسه
با هیواش هیواش
به زیر لو قی
میلیشیا ده پیپاریزه کاندا پیچی لیده دین
تازه
نه م سه عاتانه زه مبهه له که کانیان پچرا و دو
به رو دوا خاو ده بنه و ده
تازه
خه لکی نه م نیوده ده رگه رشانه و دیه
چایه ک دنکه حه ب و مه رگه موشی له بندا نه بی
پیشان ناخوریت و ده
تازه
مه ته لی نه م قومار بازانه به پیمه هه لنایه
تازه
دایکی مناله پاکیزه بیه کانیان نایه زیر
هه لسه

کەس لە خوت بە خەبەر مەھىنە
خواحافىزى
لە سەوزترين شەرى عەشق مەكە
پىئە لىگە
بەرەو كەنارەكانى
تەماوييەتىن مەملەكتەت
بەرەو نەوخەون و خەياللىرى
لە دالغەتى
پىاوك وۇزدا
ن يى د

كۆتايى ئايىار و سەرەتاي حوزەيرانى
سلېمىمانى

ئەندىزىارى كوشتارگا كان

ھەرودھا دەشمزانى
مەدن چەند خۆشە
بەمەرجى مرۇۋە
لەناو لە وحەيە كى چوارچىۋەداردا نەنیڭىزى
ژيان چەند خۆشە
بەمەرجى
فرسە تە جوانەكانى مەردەنى
تىيىدا لەكىس نەدرى
بەو خە يالەوە
عەقلم كوشتارىكى زۇرى لەسىيۇ كرد
عەتنم كوشتارىكى زۇرى لەدل كرد
عەقل و عەتنم
لە بەينى خۆيىاندا
كوشتارىكى زۇريان لە يەك كرد
ناچار جاريڭىيان
لە كاتىيىكدا هەنسك و تۈرەيى
بەرى ئىمامانىيان گرتىبوم
پېرمدا يە گويىچىكە ئەندىزىارى ئەم كوشتارگا بەرددوا مە
دەمۇيىستلىي بېرسەم :
تاكەي عەقل و عەتنم دەستىيان بچىتە خويىنى يەك ئەنلىك
تاكەي ھەر لە يەك دەركاوه
خۆكەيتەوە بە مالى مەرك و زىياندا ئەنلىك

لە و بىگرەو بەرددىيە دابو
ئاخىrin پىرزاولى ھەناسەم
بە ئاسماڭەوە پىيڭراو
سەرا پا ھەردەم بىردى بەرپىيەكانى ئەندىزىار
كە ھۆشم ھاتەوە
گويى خۆم لە بىندا دەرھىيىنابو
تەمەنەنم خەلتانى خويىن كردىبو
ئىدى لە و روڭزەوە
عەقىبدە ساغ بە لەش و

دین به پیمه وه نه ما
 عه قل به پیلام و
 سیو به عه تفمه وه نه ما
 ئیدی له و رۆژه وه
 ژیان ریخولله يەکی گەنیوه
 لهه رورگمه وه رزا و دو
 به ناچاری کیشی دەکەم بەدواتی خۆمدا
 مردن فرسەتیکی تیپه پیوه و
 يەك تووسقان رەونەقى لە چوارچیو دکاندا
 بۇ منى نەسیرى ئاویان بە جى نەھیشتە

بەم رۆزگارە
 چاوم كوشتار لە ئەشك و
 ئەشك كوشتار لە چاومەكا
 خويىن كوشتار لە دلەم و
 دلەم كوشتار لە خويىن دەكا
 لەم بە يەدا
 بەدارىكدا هەلۋاسراوم
 ئەمسەرى
 لەسەر پايەي عەقىدە يەكى كۈن و
 ئەوسەرى
 لەسەر شانى خوايەكى تازە پىياكە و تو
 راگىراوه
 بىروانە چەند مەلاڭنە
 هاتومە بەر پەقى قەنارەدى
 ئەندازىيارى كوشتارگاكان

بەم رۆزگارە
 ھېئىندەم كوشتار لە خۆم كردۇو
 بەردى ساغم بەسەر دىوارى خەياللم و
 خەياللى روشنم
 بە پەنجەرەي رۆحە وه نەھیشتە

ئەندازىيارى كوشتارگاكان
 نىشانە يەكى سەرسۈرمان لە چاوابى نەماوه
 جارەھا يىچار

خوی هه لنه کیشابی له نه شک و
 له بهردم روتبونه وهی عه یارانه
 پرته قالیکی ناو دهسته دلشکاوه کانیا
 توافقی نه بلله قبوی مای
 نیشانه یه کی پرسیار له بیلبله دا نه ماوه
 بو هه تا هه تایه پشتی نه چه مابیته و دو
 بتوانی سپیدانیکی پشکوت
 خونچه یه ک بینیتنه قسه

بهم روزگاره
 دلیکم له لای ژیان و
 یه کم له لای مردن
 پییه کم له دری و
 یه کم له چوارچیوه دایه
 دهترسم بو دوا جار
 بهم حالت وه
 له بهردم هاشاولی ده قیقه دا
 بکشیمه وه
 له ولا یشه وه
 یار به ددم خهود و ده
 چلبه چلی په نجه و شک و ردقه کانه
 به دره ختنی حه و شه که یانه وه شکاند
 به ددم و دنه وزده و ده
 ته به قبه ته به قی دلمی
 به په نجه رهی ژوره که یه و ده
 و رد و خاش کرد
 نه میستا تازه مه حالت
 هیج دهسته بتوانی
 دلی دهسته دلشکاوه کانه بداته و ده
 مه حالت هیج دلی بتوانی
 دلی دله دلشکاوه کانی
 نه ندازیاری کوشتارگا کان بداته و ده
 هه رودها نه ندازیار ده شزانی
 مردن چه ند خوش
 به مه رجی مروق
 له ناو له وحه یه کی چوارچیوه داردا نه نیزره

رثیان چهند خوشه
به مه رجی
فرسه ته جوانه کافی مردفی
تیدا له کیس نه دری

ئاينار - تەممۇز / ٢٠١٧